

„Mikor itt a Deák téren átvettem Bach életművének ápolását, arra törekedtem, hogy annak teljességére lehessen rálátás. (...) Ezzel a koncepcióval állandósultak a Bach-hetek.”

Beszélgés dr. Kamp Salamonnal, a Lutheránia Liszt-díjas karnagyával ▶ 5. oldal

„Mert bár az Istent dicséző ének kategóriájába az *Erős vár a mi Istenünk* is tökéletesen beleillik, de azért a mindennapok ökumenéjét ismerve teljesen katolikus környezetben evangélikus himnusszal elindulni nagyon kényesnek érezték.”

Alku nélkül ▶ 6. oldal

„Mert az igaz szerelemben a másik a fontos! A szerelem összetartozás, két lélek egybefonódása.”

Szeretem a legfelsőbb szinteken? ▶ 7. oldal

Egy gyülekezet kövei ▶ 5. oldal
Iskola és szabadság ▶ 6. oldal
Krisztusra hagyatkozni ▶ 7. oldal
Alpha nemzetközi hét Londonban ▶ 9. oldal
Evangelikus pünkösdi fesztivál ▶ 10. oldal
Melléklet: ÚTITÁRS – magyar evangéliumi lap

SEMPER REFORMANDA

„Ez ama három személy és egy Isten, aki magát nekünk mindnyájunknak mindazzal, ami ő és amiye van, teljesen odaadta. Az Atya nekünk adja magát az éggel és földdel, minden teremtménnyel együtt, hogy ezek szolgáljanak, és hasznunkra váljanak. Ámde ez az adomány Ádám esete következtében elhomályosodott, és haszontalanná lett. Azért utóbb a Fiú is odaadta magát nekünk, megajándékozott minden ő dolgával, szenvedésével, bölcsességével és igazságával, kiengesztelt az Atyával, hogy újra élők és igazak lennénk, és az Atyát az ő ajándékaival megismernők és megnyernők. Minthogy pedig ez a kegyelem senkinek sem válnék hasznára, ha titkon és elrejtve maradna, azért jöve a Szent Lélek, és ő is teljesen odaadja nekünk magát; ő oktat minket Krisztus emez irántunk tanúsított jótéteményének megismerésére, segít, hogy azt elfogadjuk és megtartsuk, hasznosan használjuk és közöljük, növeljük és terjesszük. És ezt úgy belsőképpen, mint külsőképpen cselekszi; bensőképpen a hit és egyéb lelki adományok által; külsőképpen pedig az evangélium, a keresztség és az oltáriszentség által, amik útján, mindhárom eszköz vagy mód útján, hozzánk jó, és Krisztus szenvedését reánk alkalmazza és üdvösségünkre fordítja.”

► Luther Márton:

Nagy hitvallás az úrvacsoráról (Masznyik Endre fordítása)

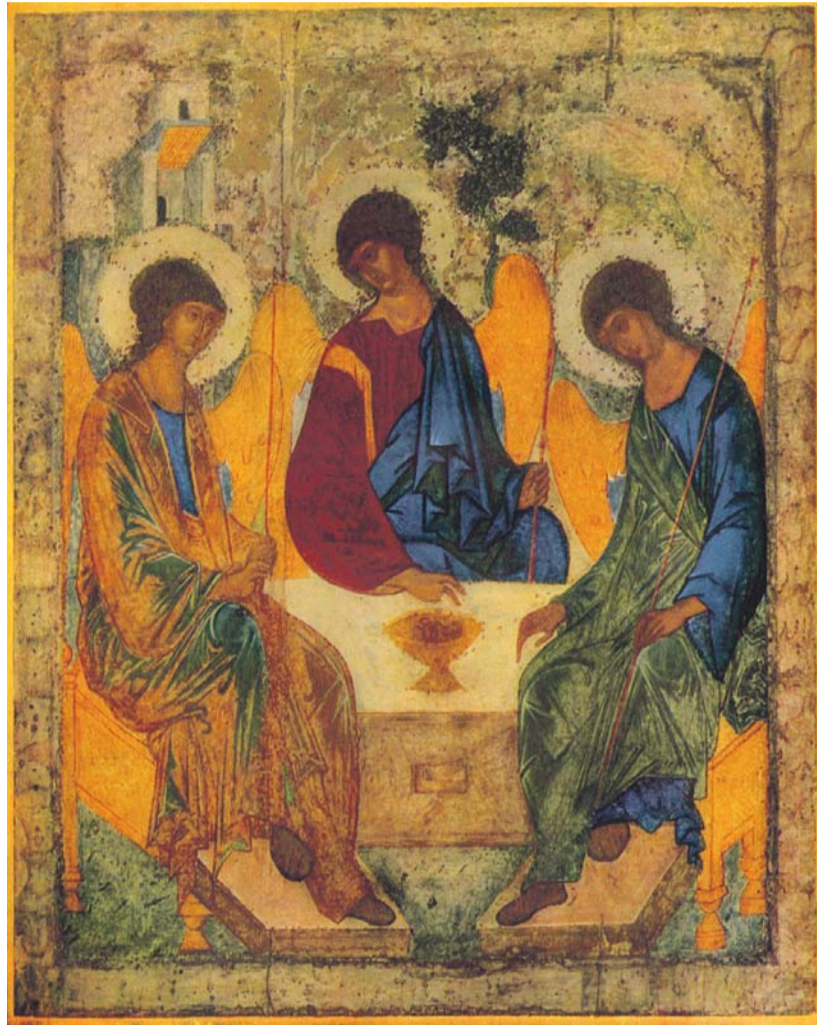
Meghívó püspöki iktatásra

„Nem azé, aki akarja, nem is azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené.” (Róm 9,16)

A Magyarországi Evangélikus Egyház Nyugati (Dunántúli) Egyházkerületének gyülekezetei **Szemerei János** kaposvári lelkész, a Somogy-Zalai Egyházmege esperesét püspökké választották. Ünnepi beiktatására **a győri Öregtemplomban** (Petőfi tér 2.) **június 25-én 14 óra**kor kezdődő istentisztelet keretében kerül sor.

Az iktatás szolgálatát **Gáncs Péter**, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke végzi. Az istentiszteletre és az azt követő fogadásra tisztelettel és szeretettel hívunk mindenkit.

Az egyházkerület közgyűlése

Különleges együttállása mutatkozik meg a Szentháromság Istenről nevezett ünnepben mindannak, amit az egyházi esztendő kezdettől felcsillantott Isten javunkra kezdeményezett művéből, gazdag ajándékaiból, személyének titkából.

Pünkösddel a Szentlélek missziója tág körben és legbensőségesebb módon is arra a hitre világít rá, hív el, amely a názáreti Jézust Krisztusnak, az Atya szeretett Fiának vallja. Nem tantétel tehát a Szentháromság, hanem szüntelen kihívást jelentő elevensége az Istenre vonatkozó tapasztalatunknak. Az élő Isten személyes önfeltárása, túl a teljes körű befogadás határain. Hiszen a mégoly frappáns képek és a megvilágító erejű összefüggések, gondolati rendszerek sem tudják visszaadni azt, ami Isten személyéből megmutatkozik az üdvösség történetében és jelen világunkban.

„Itt élő személyekről s nem elvont elvekről beszélünk” – állapítja meg egy elemző **Andrej Rubljov**nak, az ötszáznyolcvanegy éve elhunyt orosz ikonfestőnek a *Szentháromság* című művéről. Szépségével, harmóniájával, csendjével késztesen elmélkedésre: három szárnyas alak látható rajta, amint egy kisebb asztal ülnek körül. Mindhárom pálcát tart és glóriát visel. Arcvonásaik szinte egyformák, mozdulataikban különleges belső rendet sugallnak. A három alak mögött feltűnik a háttér különbözősége: a bal oldali mögött egy ház látható, a középső mögött egy fa, a jobb oldali mögött pedig egy szikla.

Az Atyát a bal oldali angyal jelképezi. Testtartása teljesen egyenes, a másik kettő pedig felé fordul. Sajátos, kimondhatatlan módon tőle származik a Fiú és a Szentlélek, akik az egész teremtett világot vezetik. A számunkra még láthatatlan Atya halványbíbor színű, arannyal szegélyezett köpenyt visel. Az Atya mögötti ház arra is utalhat, hogy „*Atyám házában sok hely van*”.

Krisztust a középső angyal reprezentálja, aki értünk lett emberré. Ruhája királyi ruha, erre utalnak a színei is: bíbor és kék arannyal átszöve. Krisztus mögött egy fa van, amely egyszerre jelenti az életfát, ugyanakkor magában foglalja keresztfáját is.

A Szentleket a jobb oldali angyalban ismerjük fel. Az Atya felé fordul, fejét lehajtja, egész testtartása alázatot sugall. Halványzöld köpenybe öltözött. A Szentlélek mögött egy szikla jelképezi a földet, amelyen a Fiú második eljöveteleig művét beteljesíti. A zöld az új élet jelképe, a pünkösdi liturgikus színe az orosz ortodox hagyományokban.

Az Atya és a Lélek arcán mosoly tűnik föl. A három isteni személy közötti mozgás, a Szentháromságon belüli párbeszéd a Fiútól indul. Kérőn tekint az Atyára, jobb kezével szenvedése kelyhére, illetve a Szentlélekre mutat. A tekintet és a mozdulatok a Szentlélek leküldését kéri, amely a Fiú önatáadásán valósulhatott meg. Hogy válaszol a Szentlélek? Fejét megadóan lehajtva teljesíti a felé irányuló kérését. És jön, hogy megújítson bennünket is. E kép üzenete is jelentsen inspirációt a nyárra. Hogy legyen időnk megragadni a Szentháromság legmélyebb titkát.

Szentháromság ünnepe után – mondjuk még fél éven át – jó lenne megint észrevenni, hogy milyen gazdag utakat kapunk, melyek „a vallástól Isten országához, az egyháztól a világhoz és a saját magunkról való gondoskodástól az egész mindenség felőli reménységhez vezetnek” (*Cristoph Blumhardt*).

Legyen áldott találkozásunk nekünk is a dicsérendő Szentháromsággal.

■ ARADI GYÖRGY

Jubileumi pünkösdi a Deák téren

► Pünkösdi vasárnapján Budapest legrégebbi protestáns templomából, a kétszáz évvel ezelőtt – szintén pünkösdkor – felszentelt Deák téri evangélikus templomból közvetített istentiszteletet a Magyar Rádió. Az ünnepi alkalmon a lelkészként az egyházközösségben szolgáló elnök-püspök, a Déli Egyházkerület lelkészi vezetője hirdette az igét, a liturgiában pedig – az eredetileg háromnyelvű gyülekezet múltjára emlékeztetve – **Milan Krivda** szlovákiai püspök és **Karl Schiefermair** osztrák egyházfőtanácsos olvasta fel az evangélium kijelölt szakaszát.

FOTO: BODA ZSUZSA

Az ApCsel 2,1–13 alapján tartott prédikációjában **Gáncs Péter** az egyház születésére irányította a figyelmet: az első pünkösdkor arra a csodájára, amikor a soknemzetiségű tömeg minden tagja értette Jézus tanítványainak beszédét. A püspök rámutatott, hogy ma sincs ez másképp: úgy megszoktuk, hogy elbeszélünk egymás feje felett, hogy szinte zavarba jövünk, ha értjük, megértjük egymást... Pünkösdi azonban nem emlékünnap, mert Isten nem múlt idő

A pünkösdi liturgiában – **dr. Kamp Salamon** dirigálásával – közreműködött a *Lutheránia ének- és zenekar*, valamint az *Ozvena (Visszhang) budapesti szlovák ökumenikus kórus*, **Pálmáiné Pápay Márta** vezényletével. Az istentiszteletet követő ünnepi közgyűlésen **Sólyom Jenő** akadémikus, az egyházközösség felügyelője foglalta össze a kétszáz éve felszentelt épület, illetve az 1787-ben megalakult pesti evangélikus gyülekezet történetét, utalva arra, hogy Pest-Bu-

A Deák téri templom legrégebbi ismert ábrázolása (1837)

– hangoztatta **Gáncs Péter** –, nem csupán arra emlékezünk ilyenkor, hogy a tanítványokra, hogyan áradt ki a Szentlélek, hanem azt ünnepeleljük, hogy ez egy folyamatosan átélhető lehetőség. Isten ma is kész a dialógusra, hogy újra megtanítson bennünket az „Atya-nyelvünkre”, helyreállítsa a kommunikációt és kommunikációt (közösséget) vele és egymással.

da első protestáns hajléka evangélikus egyházunkban méltán nevezett egykor „az ország templomának”. A közgyűlés diszvendégeként **Pálinkás József** rajzolta meg élőszóban a gyülekezet két tudós lelképítőjének – **Székács Józsefnek** és **Győry Vilmosnak** – a portréját.

► Folytatás a 3. oldalon

► Folytatás az 1. oldalról

Jóllehet a budapesti Insula Lutherana (evangelikus sziget) történetét feldolgozó kötetek szerkesztőinek jóvoltából az egyházközösség múltja viszonylag igen részletesen feltárt, a Magyar Tudományos Akadémia jelenlegi elnöke igencsak meglepte hallgatóságát azzal, hogy előzetesen papírra vetett beszédét nélkülözve idézett tucatnyi vonatkozó adatot...

Az összesen mintegy háromórás együttlélen szót kaptak az egyházközösség erdélyi és bajor testvérgyülekezetének lelkész képviselői, és köszöntötte a gyülekezetet a „szomszédos” Kálvin tér református közösségének gondnoka is.

Három kültéri emléktábla leleplezésével zárult a jubileumi ünnepség. A templom bejáratához közel magát az épületet „hirdeti” egy tábla magyar, német és szlovák nyelven, két másik pedig az Evangelikus Országos Múzeum oldal falán tiszteleg Székács Józsefnek és Győry Vilmosnak, illetőleg annak a *Kollár Jánosnak* (Ján Kollár) az emléke előtt, aki szlovák lelkészként volt mintegy harminc éven át a Deák téri gyülekezet pásztora. *(Ján Kollárra egyébként azon a budapesti Szlovák Ajkú Evangelikus Egyházközösségben vasárnap délután rendezett nemzetközi konferencián is megemlékeztek, amelyen – többek*

Jubileumi pünkösöd a Deák téren

között – Milan Krivda és Gáncs Péter püspök is részt vett, s amelyről részletesebben lapunk jövő heti számában tervezzük beszámolni.)

■ TPK

► **„Mi akar ez lenni?” – tette fel a kérdést Győri Gábor esperes a Deák téri templomban pünkösdhétfő délelőttjén – Ézs 44,1–5 alapján tartott – prédikációjának legelején. Meghökkenítő kérdése nemcsak az első pünkösöd kérdését idézte fel, hanem a „pesti nyolcak” közös istentiszteletére is vonatkozott. Mert hogy erre a rendhagyó ünnepi alkalomra a korábban a Deák téri gyülekezetből önállósodott evangélikus közösségek képviselői gyűltek össze „az ország templomában”.**

Nemcsak azért volt rendhagyó a június 13-ai együttlét, mert az angyalföldi, a fásori, a ferencvárosi, a józsefvárosi, a kőbányai, a szlovák és a zuglói hívek – lelkészeik vezetésével – közösen ünnepeltek, hanem mert az Insula Lutherana udvarán egy hárs-

fa közös elültetésével jövőbe vetett reménységüket is kifejezték.

Az úrvacsorai istentiszteleten, amelyen más pesti gyülekezetből is szép számban vettek részt, az *oratio oecumenica* is szokatlan többlettartalommal bírt. A pesti nyolcak mellett a Deák tériek testvérgyülekezteinek lelki vezetői is imádkoztak közösségeikért. A templomba bevitt és elültetés előtt álló hársfa ágaira így – egy-egy ima elhangzása után – a csákvári, az apácai, az ebrieni és a porvooi testvérgyülekezetek neveivel ellátott piros szalagok is felkerültek. Az istentisztelet végén az összetartozást jelképező fa a jubiláló templom udvarán talált új „otthonra”.

A közös ebéd után a hársfától néhány méterre felállított színpadon folytatódott az ünneplés. A jeles évfordulóra készült el *Zászkaliczky Péter* szerkesztésében az *Oltalom a zivatarban – Gyülekezet a világváros-sá fejlődő Budapesten* című könyv. A szép kivitelű kiadványt, amely a pesti evangélikusok 19. századi történetét foglalja össze, *Zalán Péter* mutatta be. „Sosem felejthetjük, hogy háromnyelvű gyülekezet történetét tartjuk a kezünkben” – emlékeztetett a Deák téri másodfelügyelő, majd így

folytatta: „Kezdetben egyértelmű német többség, szlovák kisebbség és kevés magyar. Ez érvényes volt az egyes nyelvi csoportok anyagi erejére is. Minden nyelven volt szolgálat, németül és szlovákul minden vasárnap, magyarul csak évente négyszer.”

Az ünnepségen a Deák téri kézimunkakörnek és a nők testvéri szövetségének képviselői is nyújtottak ajándékot: a „születésnapos” templom oltára, szószéke és olvasópultja gyarapodott egy lila és fehér színű terítógarnitúrával.

„Mi akar ez lenni?” – tette fel a nap elején a kérdést Győri Gábor esperes. Nos, összességében egy olyan együttlét sikeredett, amelyben – egy pün-

FOTÓ: T. PINTÉR KÁROLY

FOTÓK: BODA ZSUZSA

Jóllehet igehirdetés ma már csak magyarul hangzik a kétszáz éves templom falai között, a pünkösdhétfői délután hátralevő részében még finnül is hangzott el köszöntés.

kösdre eső jubileum apropóján – megcsillantak a Deák térből „nyolc-rét szakadt” mai pesti gyülekezetek értékei.

■ BZS

A gyermekek szabadok?

Vége a tanévnek, itt a szabadság! Már akinek! – sóhajthatnak fel keserűen sokan. Hiszen nem kevés azok száma, akiknek anyagi, egészségi vagy egyéb okból a nyár sem a várva várt boldog szabadság ideje. Vajon mit kezdhetnek ők a címben idézett jézusi ígérettel, mely szerint: „*Akkor tehát a fiak szabadok*” (Mt 17,26)?

Mikor van az „akkor”? Igazán éppen most, pünkösöd ünnepének felszabadító közelségében találhatunk választ életünknek erre a sorsdöntően fontos kérdésre. Megtapasztalhatjuk, hogy az apostoli bizonyosságtétel 2011-ben is igaz: „*Ahol az Úr lelke, ott a szabadság*” (2Kor 3,17) Ahol a Szabadító, azaz Jézus közösségében vagyunk együtt, ott a külső körülményektől függetlenül boldogan tapasztalhatjuk Isten gyermekeinek örömét. Ehhez nem kell drága pénzen távol, egzotikus tájakra repülni...

Elég volt például elzarándokolnunk Bonyhádra, ahol az egyházkerület majálisán, a néhai cipőgyári műhelyből a szabadság, a közösség, a sport és a játék profán/szent templomává átlénygült atlétikai csarnokban megélhettük, mit jelent, ha valóban szabadok a gyermekek! Természetesen ebben az esetben a gyermekség nem életkorfüggő, kinőhető, múló állapot. Az istengyermekség azok örök kiváltsága és méltósága,

akik a keresztség által az Atya, Fiú, Szentlélek, Szentháromság egy igaz Isten családjának tagjaivá lettek.

A pünkösöd utáni vasárnap, Szentháromság ünnepé mintegy összefoglalja Isten ajándékainak szédítő gazdagságát, és újra beleölel minket Isten háza népének boldog közösségébe.

Az egyházkerületi missziói nap igei üzenete egész nyarunkat intonálja, szükség esetén át is hangolhatja. Sőt a képnél maradva: ha lehangoltak vagyunk, felhangol minket. Ezt a csodát élhettem át pünkösdhétfőn, amikor a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet I. objektumában, ismertebb nevén a „Markóban” tarthattam istentiszteletet közel hetven fogvatartottnak.

Vajon nem cinizmus szabadságról beszélni azoknak, akik rács mögé kerültek? Hogyan lehet egyáltalában pünkösödöt ünnepelni börtönben? Minderre ékes válasz volt, hogy megérkezésünkkor a börtönkápolna rácsos, de utcára nyitott ablakán keresztül messzire zengett az istentiszteletre készülő gyülekezet éneke: „*Drága Szentlélek, jöjj, vigasztalónak jöjj!*” (Új ének 99)

Korábban, országos missziói lelkészként, rendszeresen szolgáltam a Kozma utcai gyűjtőfogházban. Így többször megtapasztaltam, hogy a

ÉGTÁJOLÓ

cellákból érkező igehallgatók számára egészen új töltést, más súlyt kapnak a nekünk talán már-már kis-sé kiüresedett, megszokott bibliai mondatok. Többek között az igehirdetéseket bevezető apostoli köszöntés: „*Kegyelem néktek és békeség...*”

A Krisztus által felkínált békeség ajándékát vittem a Markó utcai gyülekezetnek is, amelynek János evangélista sajátos pünkösdi történetéről prédikáltam (Jn 20,19–23).

A jól ismert, „agyonpredikált” textus egészen új fényben ragyogott fel a börtönkápolnában. Jánosnál, eltérően a lukácsi tudósítástól (Ap-Csel 2), nincsen látványos tömegjelenség, nincsenek a Lélek szele és tüze által lángra lobbant tanítványok. Júdás és Tamás nélkül mindössze tíz riadt tanítvány gubbaszt zárt ajtó mögött, mert félnek a külvilágtól, félnek az emberektől, félnek a múlt és a jövő árnyaitól. Nem tudják elképzelni, hogy mi történik, ha mégis igaz az asszonyok híresztelése az üres

sírról. Mi lesz, ha az általuk is elárult, megtagadott, cserbenhagyott Úr valóban visszatér?! Milyen számonkérés, felelősségre vonás következik majd?

Talán különösebb erőltetés nélkül felfedezhetünk némi párhuzamot az egykori tanítványok és a mai fogvatartottak lelkiállapota között. Mi is erősen zárt ajtó mögött gyűltünk össze a Markóban. A rácsok, a lakatok arra a kölcsönös félelemre utalnak, amely ott feszül az úgynevezett szabad világ és a börtönzárkák lakói között.

A jó hír, hogy van valaki, aki át tudja törni a szorongás, a bűntudat, a félelem vastag falait. Van valaki, aki egyaránt otthonosan mozog kinn és bent. Aki életünk üresen maradt centrumába lépve középre áll, és így köszön ránk: „*Békeség néktek!*”

Nem üres jókívánság ez, hanem célzottan nekünk szóló teremtő ige, amely felkínálja a kiengesztelődés, a megbékélés, az újrakezdetés lehetőségét Istennel éppúgy, mint az ember-társal. S nem utolsósorban önmagammal, hiszen nem ritka, hogy leginkább saját magunkkal nem tudunk kibékülni.

Nem „maszek”, „privatizált”, önző belső béke ez, amely csak az enyém. Ez a békeség a feltámadott Krisztust középpontba engedő közösségnek

szóló ajándék, amely csak akkor maradhat az enyém, ha kész vagyok másokkal is megosztani. Jézus ezért ismétli meg köszöntését, kiegészítve küldetésünk parancsával, melynek tartalma éppen a békeség, a bűnbocsánat lehetőségének meghirdetése.

Mindehhez kapcsolódik az újjáteremtés csodálatos aktusa, amikor a Feltámadott, rájuk lehelve, saját lelkéből kínálja meg az övét: „*Vegetek Szentlelket!*” A pünkösdi lélek kiáradása nem csupán a jeruzsálemi sokaság egyszeri ajándéka, hanem immár kétezer éve ebből él Krisztus népe, a keresztes anyaszentegyház. Ezt a lelket nem lehet bezárni a templom falai közé, és 2011 pünkösdhétfőjén megtapasztalhattam, hogy nem lehet kizárni a börtön falai közül sem. „*A szél arra fúj, amerre akar...*” – bátorít mindannyiunkat Jézus ígérete...

Gáncs Péter püspök Déli Egyházkerület

Bibliavlasás a 200 éves templom lépcsőin

2008 óta negyedik alkalommal ünnepelte a Magyar Bibliatársulat, a Református Közéleti és Kulturális Központ, a Luther és a Kálvin Kiadó a Szentlélek kitöltetésének ünnepét nyilvános, utcai bibliavlasással, amelynek célja ismét az volt, hogy közelebb vigye a Bibliát egyre kevésbé ismerő „utca emberét” a pünkösdi események lényegéhez. Pünkösdhétfő délutánján, június 13-án egy órától este hatig szóltak a Szentírás szavai a kora nyári hőségben Budapest Belvárosában, a hol benépesülő, hol kevésbé forgalmas Deák téren.

Mint tavaly, most is mintegy harminc felolvasó – diák, lelkész, arra járó és felbátorodott turista, színész és „közéleti” ember – szólaltatta meg nyolc nyelven az *Apostolok cselekedeteiből* az első pünkösdi történetét, *Máté evangéliumát*, a zsoltárokat és a páli leveleket. De nem annyira a

számok voltak az érdekesek most sem, hanem maga a „tett”: kiállni egy téren a mikrofon elé és hirdetni az ígét az embereknek. Még a templomi bibliavlasásban gyakorlott lelkész

résztevők is úgy érezték, hogy ez az élmény igazán a bibliai „parrészia”, az *Apostolok cselekedeteiben* oly gyakran felbukkanó „bátorsággal szólni” minősített alkalmá.

Nem a magunk bölcsességét, írásértelmezését, művészetét szóltuk, hanem csak egyszerűen, sallangmentesen azokat a szavakat, amelyeket Isten Lelke ihletett sok száz évvel ezelőtt, és amely szavakat ugyanez a Lélek – ha és amikor akarja – bármelyik felolvasóban vagy hallgatóban életté formálhatja.

A bibliatársulat számára a lelki és teológiai szempontok mellett a hétfői alkalom azért is kiváló volt, mert a gyakorlatban kipróbálhatták, „hogyan szólnak” felolvasva az új fordítású Biblia revíziójának eddig elkészült munkaszövegei. Bibliavlasásuknak sajátos hátteret és többletet adott a kétszáz éve felszentelt Deák téri evangélikus templom impozáns épülete és a gyülekezet lelkészeinek, munkatársainak segítő jó szándéka.

Götz Anna

Dr. Zsugyel János

■ PECSUK OTTÓ

Börtönmissziós konferencia

Még pünkösdi ünnepe előtt, június 8–10. között tartotta meg háromnapos konferenciáját Piliscsabán, a Béthel Evangélikus Missziói Otthonban a Magyar Testvéri Börtöntársaság és a Börtönlelkészek Magyarországi Szervezete.

A szakmai együttlét a börtöntársaság rendes éves közgyűlésével kezdődött, ahol sor került az elnökségi tagok újbóli megválasztására a szolgálat ökumenikus jellegének megfelelően. Csütörtökön a konferencia „főnapját” *Gáncs Péter* evangélikus elnök-püspök nyitotta meg reggeli áhítatával, majd *Benedek Ede* alezredes, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának fogvatartási ügyek kiemelt főreferense értékelte a börtönmissziós és börtönlelkészi szolgálatok tevékenységét. Ezt követően *dr. Kerezsi Klára* kriminológus tartotta meg előadását a büntető törvénykönyv változásairól és a lehetséges vagy követendő alternatív büntetés-végrehajtásról.

Délután nagy örömmel érte a konfe-

A SZERZŐ FELVÉTELE

rencián jelen lévőket, hiszen a Váci Fegyház és Börtön APAC-körletéről tizenhat fogvatartott testvér érkezett rabruhában, fogvatartottak szállítására szolgáló „rabomobil” szirénázva, bilincsből, fegyveres őrk kíséretében, ugyanakkor szabadon, boldogan, a szabadító Istent énekel dicsérve, a megváltó, új életet teremtő, szerető Úrról bizottságot téve. A délután második felében *dr. Törzs Edit* pártfogó felügyelő mutatta be a me-

diáció és a resztoratív igazságszolgáltatás területén az elmúlt négy év során szerzett tapasztalatait és az elért eredményeket.

Az esti programban *Sándor György* humoralista és *Dinnyés József* daltulajdonos szórakoztatta a konferencia résztvevőit.

Pénteken két fontos kezdeményezésről hallhattak előadást a jelenlévők a börtönlelkészi munkát (is) végző *Békefy* házaspártól: a nők világmanapjáról a börtönökben és a börtön falain kívül, valamint egy egyedülálló, hit- és erkölcsstani, vallási alapismerteteket összefoglaló munkafüzetről, amely kifejezetten a fogvatartottak számára íródott.

A két tartalmas előadást fórum, majd a konferencia lezárása követte. Együtt a börtöntársaság elnöksége és a jelenlévők közül többen megkezdtek annak a 2012. november 2-i ünnepi konferenciának a szervezését, amellyel a társaság megalapításának huszadik évfordulójára emlékeznek majd.

■ MAGYARI MÁRTON

Pünkösdi zárt ajtó mögött

A SZERZŐ FELVÉTELE

Pünkösdi második napján a Nagy Ignác utcai objektumban tartott ünnepi istentiszteleten – *Schmehl János* büntetés-végrehajtási dandártábornok, a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnoka felkérésére – igehirdetéssel a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke szolgált.

A helyszínre érkező *Gáncs Péter* a mintegy hetven résztvevő hangos éneklése fogadta. Az istentiszteleten – melyen a püspök mellett *Bizik László* és *Vári Krisztina* börtönlelkészek szolgáltak – *Gáncs Péter* Jn 20,19–22 alapján hirdette Isten ke-

gyelmét, Krisztus békességét. A záróáldás után a jelenlévők *Varga Gyöngyi Áldáskönyvét*, valamint az *Evangelikus Élet* pünkösdi számát kapták ajándékba.

Schmehl János parancsnok – aki feleségével együtt hertai származású evangélikus testvérünk – szíves invitálására *Gáncs Péter* és felesége ünnepi ebédet vett részt, majd megtekintették a Nagy Ignác utcai és a Gyorskocsi utcai objektumot, tájékozódva az intézet munkájáról, a körülményekről.

■ W. A.

► **Az Ökumenikus Tanulmányi Központ (ÖTK) június 10-én tartotta közgyűlését a Református Kálvin Kiadóban. A szervezetet 1991. június 16-án jegyezték be, azaz húszéves lett.**

Gáncs Péter püspök Jn 20,19–23 alapján tartott bevezető áhítatában a textus minden szavának fontosságára felhívta a figyelmet, kezdve azzal, hogy húsvét vasárnapján „beesteledt”. Nem a tömeges pünkösdi ébredésről, hanem alkonyati, esti hangulatról szól az igehely. A kereszténységnek is mintha esteledne. Igaz, hogy az előző héten a német egyházi napokon Drezdában 140 ezer résztvevő fordult meg, ámde a vendéglátó város lakosságának az 1930-as években még 85 százaléka volt evangélikus egyháztag, a rendszerváltozás körül 25, ma pedig csak 17 százalék ez a hányad.

A tanítványok bezárkóztak, félték, hogy a Mester után őket is elfogják, bár már hallottak az üres sírról és Jézusnak az asszonyokkal való találkozásáról – folytatta a püspök. A Mester pedig középen állt meg – középen tehát nem volt senki és semmi. A „Békesség néktek” nem egyszerűen a megszokott üdvözlés: Krisztustól is félhettek, hátha számon kéri rajtuk

gyávaságukat, hitetlenségüket. De nem volt okuk a félelemre, hanem igen megörültek. A másodszori köszöntés már az „előpünkösdi”, a meg-elevenítő Szentlélek vételésének bevezetése, az ember teremtésére utalva.

Az alkalmon szokásos előadást is *Gáncs Péter* tartotta. A testület tagjaként beszámolt az Egyházak Világtanácsa (EVT) Központi Bizottságának februári, genfi üléséről. A százötven fős grémiumban egy képviselője van a magyar protestantizmusnak. Az EVT-nek jelenleg 349 taggyháza van; tavaly öt új tagot vettek fel, mindegyik ázsiai. A következő nagygyűlés 2013-ban a koreai Puszanban lesz. Témája: „Élet Istene, vezess békességre és igazságra”.

Az utóbbi évtizedekben egyre hangsúlyosabb az első hitágazat, a teremtett világ és fennmaradásának segítése. További kérdés, hogy az EVT mennyire nyitott a karizmatikus közösségek felé. A bizottságban jelenleg egyetlen pünkösdi(sta) tag van. Az ortodoxok szerepe sokszor a „féltaposás”, nem hívei a (gyors) változásoknak, így a nők lelkész szenteléséről

sem akarnak hallani. Eközben a norvég evangélikus *Olav Fykse Tveit* főtáskár azt szeretné, ha a reformáció kezdetének ötszázadik évfordulója az egész egyház ünnepe lenne.

Tóth Károly nyugalmazott református püspök, az ÖTK elnöke, aki április 3-án töltötte be nyolcvanadik életévét, hangsúlyozta az intézmény hiánypótló munkáját egy, a korábbihoz képest teljesen más és azóta is változó társadalomban. Ami a keresztény egységet illeti, minden egyház ezt keresi, csak éppen nem tudnak szakítani felekezeti szűkölkkel.

Három fontos eseményre *Tóth Károly* különösen is felhívta a figyelmet: egyrészt arra, hogy a vatikáni Keresztény Egység Pápai Tanácsának – *Kurt Koch* korábbi bázeli püspök személyében – új elnöke van. Másrészt hogy tavaly októberben Fokvárosban ülésezett a Lausanne-i Konferencia, amely az evangélizáció segítésére jött létre 1974-ben. További fontos kérdés a római katolikus egyház és az ortodox egyházak viszonya. Bár a tanításban nincsenek jelentős különbségek, gyakorlati egyházpoli-

tikai kérdésekben a nehézségek áthidalhatatlannak tűnnek. Kiemelte, hogy a Polgári Magyarországi Alapítvány támogatásával megjelent az Ökumenikus Tanulmányi Füzetek 22. száma, *Örömhír cigányoknak* is címmel. (*Ezt lapunk március 20-i, 12. számában ismertettük. – A szerk.*)

Jelen sorok írója a központ titkáráként két eseményről számolt be. XVI. konferenciáját tartotta az ökumené tudományos kutatóinak nemzetközi szervezete, a Societas Oecumenica. A rendezvénynek *Misszió és egység – külön egyházak közös bizottságtétele?* címmel tavaly augusztus 26–31. között Belgrád adott otthont. A kétevenként megrendezett alkalmat először látta vendégül ortodox egyház. Az ökumenikus párbeszédben sem választható el az egység-törökvis a missziótól. Az 1910-es edinburghi missziói világkonferencia is ennek felismerésével ült össze.

A másik alkalom a német egyházak bensheimi Felekezettudományi Intézetének éves ülése volt március 4–5-én *Jézus felekezete* címmel. A felekezeti különbségek persze valójá-

ban alárendelt szerepet játszanak a történeti és írásmagyarázati kutatás vélt vagy valódi eredményeihez képest. Ha minden kor a saját problémáival küszködve másképpen keresi is, „Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz” (Zsid 13,8).

Thuróczy István református lelkész a Lutheránus Világszövetség strasbourgi Ökumenikus Kutatóintézetének negyvennegyedik szemináriumáról tájékoztatott. A *Misszió az ökumenikus világfaluban* című, tavaly július 6–13. között tartott rendezvényen is hangsúlyozták, hogy a misszió a mai ökumenikus mozgalom gyökere. Misszió és ökumené ma is összetartozik, az egység az evangélium hiteles tanúsításához (lenne) szükséges.

Gimesi Jánosné református lelkész a szentföldi, szíriai és nyugat-törökországi zarándokutakról számolt be. Mint mondta, az ilyen alkalmak már sok embert erősítettek a hitben az elmúlt két évtized során.

A közgyűlés köszönetet mondott a támogatásért a Magyarországi Református Egyház Zsinata elnökségének, a Dunamelléki Református Egyházkerületnek, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnökségének és a Polgári Magyarországi Alapítványnak, végül, de nem utolsósorban az alapító elnök *Tóth Károly* püspöknek.

■ SZENTPÉTERY PÉTER

Megtartó erőterben

Beszélgetés dr. Kamp Salamonnal, a Lutheránia Liszt-díjas karnagyával

► Pünkösd fényben tündöklő vasárnapján együtt ünnepelt sok száz evangélikus a budapesti Deák tér kétszáz éves templomában, ahol aznap este ért véget a 22. Bach-hét. Az érdeklődő látogatók idén is hét estén át vendégeskedhettek *Johann Sebastian Bach* Jézust dicséző zenekatedrálisában. Keveset tudunk a jeles német zeneszerzőről. Minden idők egyik legnagyobb teremtményéről, akinek univerzalitása páratlan. Bach az emberiség kevés nagy és titokzatos erejű géniuszának egyike, aki úgy jelenik meg előttünk, mint valami természeti tünemény. Milyen ember volt? Csendes, haragvó? Hogyan dolgozott: hajnalban vagy egész éjszaka? Ki más tudna erre válaszolni, mint *Kamp Salamon*, a Lutheránia énekkar karnagya, akinek mindennapjait kitölti az evangélikus mester hatalmas életműve.

– Alig tudunk valamit J. S. Bach-ról. Nemrég jelent meg róla egy több száz oldalas könyv. Amit lehetett, azt *Christoph Wolff* teljes részletességgel kinyomozta, de ez is nagyon kevés. Így maradnak a csodálatos művek.

Lipcse egyetemi város volt, a tudós tanárok minden vasárnap megjelentek az istentiszteleten. Bachnak bizonyítania kellett, hogy míg ők az orvos-tudomány, a matematika professzorai, addig a zenében ő a mester. Más közönség előtt kellett játszania, mint *Händelnek* vagy *Telemann-nak*. Amikor felvételizett, teológiából is vizsgáztatták. Tudjuk, hogy rajta kívül még egy kitűnő orgonista jelentkezett a Tamás-templom karnagyi állására, de az teológiából nem volt olyan jó. Voltam Lipcsében egy előadáson, kétszáz tudós pap volt jelen, tőlük hallottam: Bach olyan nehéz kérdéseket kapott a lutheri tudományból, hogy ők sem tudtak volna rájuk válaszolni.

– Húsz gyermekéből csak heten éltek túl őt. A többiek fiatalon meghaltak. Hogyan viselte ezeket a tragédiákat?

– Súlyos keresztetek voltak ezek az életében, annak ellenére, hogy akkoriban más volt a nézet. Sok gyerek született, és sok meg is halt. Más volt a halálhoz való viszonyulás: Isten adta, ő vette el. Tudta, hogy jó helyre kerülnek a gyermekei, az ebben való hit minden kantatájában hallható.

– Pécsen mondta nekem egy tanár: azért büszke arra, hogy evangélikus, mert Bach is az volt. Milyen volt az ő korában a hitélet?

– A teljes életet átszötte. Az ő idejében olyan nagy volt az istentiszteleti látogatottság, hogy minden nagy teret átalakították az ünnepi alkal-

csán töprengtem el. Bachnál megcsodálhatjuk, hogy feltétel nélkül Isten kegyelmére hagyatkozik. És ezt csodálhatjuk a zenéjében is.

Dr. Kamp Salomon – J. S. Bach portréja előtt

Bach művészete ember és Isten közötti dialógus. Veled beszélget. Aho-gyan minden valódi és nagy művészet is mindig azt mondja ki, hogy mi az ember és a szellem viszonya. Bach zenéje csupa gyengédség, semmi kényszer, semmi mutatvány. Ezért ellenállhatatlan. Aho-gyan az evangéliumban olvassuk: „...az én erőm erőtlenség által ér célhoz.”

– Hogyan született a Bach-hét ötlete?

– Mikor itt a Deák téren átvettem Bach életművének ápolását, arra törekedtem, hogy annak teljességére lehessen rálátás. Hogy bemutassunk orgona-, kamaraműveket, oratorikus kompozíciókat egyaránt. Ezzel a koncepcióval állandósultak a Bach-

Micsoda orgonadarabok ezek! A *Schmücke dich, o liebe Seele: Ké-szítsd magad, kedves lélek...* olyan gyönyörű, hogy sírnia kell az ember-nek. Vagy a *Vor deinen Thron tret ich hiermit: Úristen, most eléd lépek...* Úgy tudjuk, hogy ez az utolsó darabja Bachnak. Ebben is Istennel beszélget: a talentumot megkapta, de ha húszat kapott, akkor húszat kell visszaadni vagy még többet... A közönség mély átéléssel hallgatta. Igen, ez így van rendjén: Isten ígéje és a zene együtt gyógyít...

– A *Bartók-Pásztor*-, a *Kölcsy*-és a *Liszt-díj* mellé 2004-ben a száz-éves *Lutherániával Magyar Örökség Díjat* kapott. Mióta vezeti a *Lutheránia* ének- és zenekart?

– 1987 óta vagyok a karnagya. Szép és nehéz feladatra szemetelt ki az Úristen. És én ezt egész szívvel próbálom teljesíteni. Ezen a héten kétszer is hallhattak bennünket. Dél előtt az ünnepi istentiszteleten szerepeltünk. Ezt a gyakorlatot is én veztettem be, hiszen a kantatákat Bach meghatározott vasárnapokra komponálta. Tehát azokhoz az igékhez kapcsolódnak, amelyek egy-egy adott vasárnapon elhangzanak. A mi kantatázenés istentiszteleteinken a mű egyik fele a prédikáció előtt hangzik fel, a másik a prédikáció után.

Templomi szolgálatunk állandó kihívása a karácsonyi oratórium, a passiók... Hatalmas munka van ezekben az évről évre visszatérő feladatokban. Ám a kórusról a legnagyobb tisztelettel beszélhetek. Mindenki lelkiismeretesen dolgozik, noha egész napi munka után, esetleg törődötten érkezik kedden és pénteken a próbára. Legutóbb éppen egyik orvosprofesszor tagunk mondta: „Halálfáradtan idevonszoló magamat, és a végén fel-frissülve megyek haza.” Sokan jönnek vidékről, és gyakran éjfél lesz, mire le tudnak pihenni...

– A legtöbb amatőr formáció egy idő után felbomlik. A *Lutherániát* mi tartja össze?

– A legtöbb amatőr közösség valóban tisztavirág-életű, mert nem tudják őket összetartani. Persze, hogy nem, mert nincs meg az a szellemi erőter, ami összefogja őket. Nálunk – a szó eredeti értelmében: „hála Istennek” – nincsenek ilyen problémák. Ráadásul ismét sok olyan fiatal van közöttünk, akik Zeneakadémiára járnak, és sokat tudnak segíteni.

– Most ünnepeljük a Deák téri templom felszentelésének kétszázadik évfordulóját...

– Nem mindennapi jubileum ez, különleges ünnep. Vasárnap este mutattuk be *Spech János* zeneszerzőnek a felszentelésre írt kantatárslétét. A pozsonyi születésű *Spech* korának neves művésze volt, rövid ideig Bécsben *Haydn*nek is tanítványa. Később Párizsban, majd ismét Bécsben élt. Pesti tartózkodása idejére esett templomunk régen várt felszentelése.

Az eredeti kézirat a bécsi zenei archívumban van, onnan rendeltük meg. Rengeteg munkát adott: előbb meg kellett fejteni, hogy mit akart, mit miért húzott... Remélem, sikerült megszólaltatnunk az eredeti szándékot is...

Ami az én személyemet illeti, hála Istennek, hogy méltónak ítélt erre a feladatra.

■ FENYVESI FÉLIX LAJOS

Egy gyülekezet kövei

Kiállításmegnyitó az Evangélikus Országos Múzeumban

► *Ferenc József* császár karosszéke, *Székács* püspök pásztorbotja, a *Lutheránia* dalegyet első fényképe, a Deák téri iskola gyertyával működő diavetítője, *Kossuth Ferenc* keresztelési, *Mikszáth Kálmán* házassági, majd válási anyakönyvi bejegyzése – többek között ezek is megtekinthetők az *Evangélikus Országos Múzeumban* október 31-ig, a reformáció ünnepnapjáig. A kétszáz éve felszentelt Deák téri evangélikus templomnak és környezetének a történetét felidéző kiállítást június 11-én *dr. Bibó István* művészettörténész nyitotta meg.

Miként arról nemrég hetilapunkban is beszámoltunk, a felújítás előtt álló evangélikus múzeum állandó kiállítása május 12-én bezárt. Mielőtt azonban a tényleges munkálatok megkezdődnének, az intézmény munkatársai – *Zászkaliczky Zsuzsanna* és *dr. Kertész Botond* irányításával – az *Insula Lutherana* kétszáz éves történetét bemutató anyaggal örvendeztetett meg az ünneplő és érdeklődő közönséget.

tekintetben színes közeget igyekszik bemutatni, amelyben a háromnyelvű – német, szlovák és magyar – pesti evangélikusság elindult. Az akkor viselt ruhadarabok, az anyakönyvi beírások gyöngybetűi és nem utolsósorban a kiállított oltárterítők és úrvacsorai kelyhek igazi időutazásra invitálják a látogatót.

S míg az első helyiségben még csak az 1793-ban keltezett templomépítési gyűjtőív tekinthető meg,

Dr. Bibó István művészettörténész és dr. Harmati Béla László múzeumigazgató

„Aho-gya a kiállítás gazdagsága elsősorban nem materiális javakban mutatkozik meg – bár azokban sem szegény –, ugyanígy megérezzük, ha körbejárunk a termekben, hogy a közösség, amelyről hírt ad, elsősorban szellemi javakban gazdag” – kezdte megnyitóbeszédét *dr. Bibó István*. Az „evangélikus sziget” képéhez kötődően a későbbiekben így folytatta: „...minden generációnak, minden közösségnek, sőt minden egyének ismétlődően is meg kell(ene) tennie: ki kellene nevelnie magában, saját életében a műgonddal alkotó embert, és meg kell oldania a hódító és bir-

a második teremben már a tervrajzok sorakoznak a tárlókban. Itt látható az úgynevezett árvízi kehely is, amelyet *Löwy Herman* zsidó ezüstkereskedő halálából kényszerített a gyülekezet lelkészének, *Lang Mihály*nak, aki a pesti árvíz idején sok bajbajutottnak – így izraelita felekezetűeknek is – segítséget nyújtott.

A legbelső terem a gyülekezet első négy lelkészének – *Molnár János*nak (1757–1819), *Ján Kollár*nak (1793–1852), *Székács József*nek (1809–1876) és *Lang Mihály*nak (1803–1874) – állít emléket. De itt büszkélkednek korukkal az akkor még „Lutheránia daley-

Bejegyzés az anyakönyvben Kossuth Ferenc kereszteléséről

tokló ember leváltását és a műgonddal alkotó ember hivatalba helyezését. És kiknek volna erre biztosabb irányjelzőjük és erőforrásuk, mint azoknak, akik már hallottak valamit az ömber új emberré változásának lehetőségéről és az ehhez kapcsolódó ígéretekéről? Ezért fontos, hogy ennek a szigetnek a templom volt – és reméljük, ezután is a templom lesz – a szellemi középpontja” – tette hozzá a református művészettörténész.

Nem véletlen hát, hogy a múzeum három termében elrendezett anyag első helyen azt a 18–19. századi, sok

let” nevet viselő, ma Magyar Örökség díjas énekkar emlékei is. Ebben a teremben a Deák téri gyülekezet harmadik fontos alappillére, az oktatásügynek a múltjába is bepillantást nyerhetünk; például egy 1822-ből származó, kézírásos görög–latin–szlovák szótár segítségével.

A kiállítás szervezői egyébként több játékos feladatot is készítettek a gyermek látogatóknak – ezért az *Első kövek – élő kövek* című tárlat megtekintése nemcsak családoknak, de hittan-csoportoknak is jó szívvel ajánlható.

■ BODA ZSUZSA

Lutheránia-próba a pünkösd-i istentiszteletre készülve

makra. Még a börtön épületét is, mert nem fértek el az emberek. Nap három-négy istentiszteletet tartottak. Amit én mindig hangoztatok: az az Istenre való irányultság. Ma ebből szinte semmi nincs. A fiatalokat ezért is sajnálom. Nem tudják, milyen szépségtől fosztják meg magukat.

– Próbálta már megfogalmazni J. S. Bach jelentőségét?

– Legutóbb egy levlérszlet kap-

hetek. Az idei év azonban más, hiszen most van Deák téri otthonunk felszentelésének kétszázadik évfordulója. Azt akartuk, hogy idén a templom tehetséges orgonistái is bemutatkozzanak. Csütörtökön *Finta Gergely* és *Mekis Péter* előadásában hangzott el a tizenhét lipcsei korál. Szombaton pedig *Zászkaliczky Tamás* adott hangversenyt a mester fiatalkori műveiből.

FOTÓ: KISS TAMÁS

FOTÓ: T. PINTÉR KÁROLY

FOTÓ: MESZÁROS GÁBOR

VÉGE A TANÉVNEK

Bizonyítvány

A tanév végének legfeszültebb időszaka az osztályozás. Senkinek nem mindegy, hogy milyen érdemjegy kerül a bizonyítványba. Az öt számjegy ugyanis elég reálisan és megfoghatóan tükrözi a teljesítményt, sokkal látványosabban, mint a szöveges értékelés. Egyértelmű. Ha ötös, akkor örül a diák, hogy megkapta tudásának és szorgalmának jutalmát. Örül a tanár, hogy sikerült maximálisan átadni a tudást, örül a szülő, hogy gyermeke jó előmenetelt ért el. Ha valaki elégtelent kap, az a másik véglet. Különösen így év végén. Ugyanis pótvizsgáznia kell a (nem) tanulóknak, s előfordulhat, hogy egy évfolyammal lejjebb kerülhet jövőre, netán el kell hagynia az iskolát.

A mi gimnáziumunkban május elején kötelező értesíteni a szülőket arról, ha egy diák rosszul áll valamilyen tantárgyból. Jöjndulatú figyelmeztetés ez, hogy a család biztassa tanulásra lusta csemetéjét. Én a következőt szoktam beírni az ellenőrzőbe: „Értesítem a kedves szülőket, hogy gyermekük nyelvtanból és irodalomból gyengén áll.” Ennek az üzenetnek általában pozitív hatása van, az utolsó pillanatban legtöbbször összekapják magukat, akik idáig lazítottak.

De mi van akkor, ha valaki nem veszi komolyan, amit írtam? Ha a gyerekek általában nem éri el a két egészt, senkit nem engedek át. Ezt mindenki tudja már az év elején, nem titok. Számtalan lehetőséget adok a javításra is, de az utolsó órán már senki se akarja bebizonyítani, hogy hirtelen milyen zseni lett a júniusi hőségben. Nem egy-két jegyre zárom le a tanévet, hanem tizenöt-tizennyolcra. Ennek ellenére előfordul, hogy a figyelmeztetés nem éri el a kellő hatást, így a gyerek megbukik.

A minap egy ideges női hang hívott telefonon, s azért volt felháborodva, mert megbukott a leánya nyelvtanból. Pedig csak azt az értesítést kapták, hogy gyengén áll. Szokás szerint a gyereke aznap sem volt iskolában, de most állítólag tényleg beteg. A szülő szerint helyesebb lett volna a „bukásra áll” kifejezés. Hiába magyaráztam, hogy májusban még kettes volt, aztán még becsúszott két elégtelen, így már nem engedhetem át. A sok hiányzás ugyanis azzal is jár, hogy egy idő után már lehetetlen pótolni az elmaradt anyagrészeket.

Nagyon nehéz a tanárnak lelkileg túlélni az indulatos szülői támadásokat. (Bár örülni kell annak is, hogy még nem vertek meg. A tegnapi híradó is két óvónő bántalmazásáról tudósított...)

Egyébként annak is van magyarázata, hogy miért nem azt írom be az ellenőrzőbe, hogy „bukásra áll”. Előfordult már olyan eset, hogy a szülő ingerülten rontott be az iskolába bizonyítványosztatás után, s leteremtette a kollégámat azzal, hogy „Bezég maga már jó előre megmondta, hogy megbukik a gyerekem!” Szerencsére azért nem ez a hozzáállás jellemző, s az esetek többségében megmarad a türelmes és emberséges hangnem.

Stresszes a tanév vége mindenkinek. Ugyanis az öt osztályzat tükrözi a diák és a tanár munkáját, valamint arról is tájékoztat, hogy a család figyelemmel kísérte-e a gyerek tanulmányait, törődött-e vele, gondoskodott-e megfelelően róla.

Adjunk hálát Istennek, hogy az ő segítségével ismét sikeresen lezárhatunk egy tanévet. Ha pedig a lustaság és hanyagság miatt pótvizsgára kényszerül valaki – ő ahhoz is erőt ad.

■ JUHÁSZNÉ SZABÓ ERZSÉBET

Alku nélkül

■ SZARKA ISTVÁN

Stefike négyéves korában egy ünnepi istentiszteleten hallotta először az evangélikusok himnuszát. A közeli megyeszékhelyről látogattak haza, édesanyja szülőfalujába, ahol nagybátyjának konfirmációját ünnepelték. A kislányt lenyűgözte az ének magával sodró ereje, s addig kérlelte szüleit, míg az internetről le nem töltötték. Jókedvűen meg is tanulta az eredeti német és a gyakrabban használt magyar szöveget is.

Ez év tavaszán abban a katolikus iskolában, amelybe járt, énekversenyt hirdettek. Stefi számára nem volt kérdéses az indulás, hiszen szívesen és örömmel énekel, oly sikerrel, hogy az elmúlt években egyik gyermekszereplője lett *A muzsika hangja* című musicalnek. Ezért bátran jelentkezett, a kérdés csak az volt: mit énekeljen?

Az unokáért rajongó, érte mindig aggódó nagyszülők nem feltétlenül tartották jó ötletnek a 46. zsoltár feldolgozását választani. Mert bár az Istent dicséző ének kategóriájába az *Erős vár a mi Istenünk* is tökéletesen beleillik, de azért a mindennapok ökumenéjét ismerve teljesen katolikus környezetben evangélikus himnusszal elindulni nagyon kényesnek érezték.

Stefikét vajmi kevésbé érdekelték az egyháztörténet máig ható, meg nem oldott kényes kérdései. Az esetleges győzelemért cserébe nem akart *Ave Mariát*, *Boldogasszony anyánkat* énekelni. Neki csak „ez az egy” éneke volt. Az ő éneke, amely egyszer úgy a szívébe lopta magát, hogy onnantól már nem tágított többé.

A városi vetélkedőn Stefi továbbjutott. Póttagként. Arra az esetre, ha valaki a „rendes” továbbjutók közül megbetegedne. De mindenki egészséges volt, mint a makk. Így ennek a történetnek vége is szakadhatott volna. Ámde az irgalom, ez a jó keresztény erény ott volt az egyik szervező tanár szívében. Kieszközölte tehát, hogy a póttag is eljuthasson a püspökség által szervezett versenyre.

A történet folytatását, gondolom, kitalálták már. Stefi természetesen megnyerte az egyházmegyei fordulót. Egyetlen evangélikus indulóként, a számára legszentebb evangélikus énekkel, annak hiteles, tiszta tolmácsolásával megindította a zsúri szívét.

Azóta számtalan misén, vesperáson, iskolai rendezvényen szolgált, sőt még a székesegyházban is megvallhatta hitét. Megalkuvás nélkül, csengő hangon énekelte kedvenc himnuszát.

A sok szolgálatban, „fellépésben” el is fáradt kissé. Egyre nehezebben vette rá magát, hogy kiálljon egy szál egyedül a hívők közössége elé. Egy nagy vágyat azért titkon dédelgetett még a szívében. Ahogy a költő, ő is arra vágyott: „De jó volna ünnepelni / Odahaza.” Egyszer elénekelni nekik, akiktől egykor az éneket kapta...

Álma beteljesült. Egy újabb konfirmációi ünnep során. Példává lett, mint annyi más hitvalló tanítvány, beteljesedett rajta az ige szava: „Gyermekek és csecsemők szája által szerzett dicséretet...” (Mt 21,16)

Vajh ha csak negyedekkora elszánnással őriznénk szívünkben a lángot, s adnánk tovább megalkuvás nélkül, amint e kislány tette! Megint csak *Adyval* szólva:

*Golgota nem volna
Ez a földi élet,
Egy erő hatná át
A nagy mindenséget,
Nem volna más vallás,
Nem volna csak ennyi:
Imádni az Istent
És egymást szeretni...*

A szerző evangélikus lelkész, a Fejérvárosi Egyházmegye esperese

■ RIBÁR JÁNOS

Riporterjelöltek azt a vizsgafeladatot kapták, hogy készítsenek interjút arról a kérdéssről, mi a szabadság. Előbb maguk is elgondolkodtak rajta: tényleg, tulajdonképpen mi az, hogy szabadság? Vitatni kezdték a témát, igyekeztek többféleképpen megközelíteni, de minél többet beszéltek róla, annál inkább zavarba jöttek. Amikor már alaposan belebonyolódtak, s egyre zavarosabb dolgokat fogalmaztak meg, akkor indultak el – többet mikrofonokkal és kamerákkal – az utcára. A módszer annyi volt, hogy váratlanul megszólítottak dolguk után siető járókelőket: véleményük szerint mi a szabadság?

A technika némileg cserbenhagyta a szorgalmas kutatókat, mert a felvételek elmosódottan sikerültek, és a hangot is nehezen lehetett érteni, de koncentrált figyelemmel, fülüket hegyezve mégiscsak végignézték és át gondolták a mintegy tizenöt, utcán készült felvételt.

A közösséget, amelyben azután ezt a nem túl jó minőségű anyagot bemutatták, meglepte az eredménytelenség. Mármint a válaszadási kísérleteké. A felvételek megtekintése után akadozó beszélgetés bontakozott ki arról: akkor hát mi is a szabadság?

Az utca embere meghökkenve torpant meg a kérdés hallatán. Volt, aki humoros választ adott – bár

nem lehetett eldönteni, szándékolt volt-e a humor, vagy csak így sikerült a felelet –, és volt, aki komoly arccal kereste a szavakat. Az egyik megkérdezett szellemesen (?) egy névvel felelt: *Petőfi*. A szorgalmas riporterjelölt ennél többet szeretett volna hallani, ezért kitaróan kérte, hogy a válaszadó fejtsse ki bővebben is. Mire a válasz így hangzott: *Petőfi Sándor*. S a riportalany továbbsietett az útján, szabadon, ki tudja (talán ő sem), milyen cél felé.

Voltak azonban többen, akik a kérdés hallatán komoly vagy zavart arcot vágva kísérletet tettek a fogalom megragadására. Szimpatikus fiatalok, iskolázottnak tűnő idősök egymás után kíséreltek meg a szabadságról beszélni. A riporterjelölteknek szerencséjük volt, hogy nem akadtak össze egyetlen

Iskola és szabadság

filozófiatanárral sem vagy teológussal, akik talán a szabadság filozófiai vagy teológiai kérdéseibe bonyolódtak volna bele. Sikerült olyanokat megszólítani, akiktől, bár minden igyekezetükkel válaszolni akartak, tagadó formában megfogalmazott, szerény tételken kívül többre nem futotta.

A válaszok többsége egy pont körül forgott. Vagy negatív, azaz tagadó, vagy pozitív, azaz szerényen állító formában. A megszólítottak nagy részének – kis töprengés után adott – felelete ezzel a sémával írható le: engem ne akadályozzanak semmi, ne álljanak az utamba, ne nyomjanak el. A pozitív válaszok lényege pedig így foglalható össze: azt teszünk, amit csak akarok, nekem minden szabad legyen. Tehát ne legyenek tilalmak, semmiben se korlátozza-

nak, és végtelen legyen a cselekvési vagy akaratszabadságom.

Megállapítható, hogy a kérdések egyik legnehezebbike ez: mi a szabadság?

De miért kellene erre az előzőeknél pontosabb választ adni? Egyszerűen a mindennapi élet miatt! A megfogalmazott tilalommentesség vagy a korlátlan akaratszabadság a legegyszerűbb közegben sem alkalmazható – elég, ha a forgalmas közlekedési utakra gondolunk. De a házasság sem szokták egymást „felszabadítani” a házasságtörésre, és senkit sem tölt el örömmel az, ha kilopják a zsebéből a pénztárcáját az irataival együtt. A szabadság azért izgalmas és fontos kérdés, mert életünket közvetlenül befolyásolja az, hogy milyen választ adunk rá. Minél kevésbé vagyunk tisztában a szabadság lényegével, annál inkább rabszolgák vagyunk, a meg nem értett körülmények megbilincselte foglyai.

Tehát akkor mi a szabadság? *Spinozának* tulajdonítják a híressé vált tételt, hogy a szabadság – felismert szükségesség. Ha valóban Spinozától származik, akkor a felejtető marxisták tőle plagizálták ezt az állítást, melyet negyven esztendőn keresztül sokat hajtogattak a politikai diktatúra érdekében.

A mi válaszuk – az iskola falain belül és kívül így tanévzárás táján – egyszerűbb. A szabadság lényege: a tudás! Diákosan egyszerű példákkal illusztrálva: ha tudom, hogy vékony a jég, nem lépek rá. Ha tudom, hogy életveszélyes a kétszázhusz voltos áram, nem fogom meg. Ha tudom, hogy mi egy betegség ellenszere, élek vele. Ha tudom... És a Szentírás felé fordítva a tekintetünket: ha tudom, hogy bűnös ember vagyok, akkor keresem, hogy ki szabadíthat meg. Ha tudom, hogy ki szabadíthat meg, hozzá fordulok. Tudás, ismeret a szabadság lényege.

A szabadság előfeltétele a tudás, megvalósulását pedig a tanulás teszi lehetővé.

Nagyon sok felettébb fontos eleme van a szabadságnak, de ez az egyik legalapvetőbb és legizgalmasabb: a tudás, a dolgok és a lények ismerete, megértése. Ezért nyári szünetre is ennek tudatában kell menni: minél többet tudok, annál szabadabb vagyok.

S ehhez még hozzávehetjük azt a szabadságot is, amelyet csak Istentől kaphatunk Jézus Krisztus által, azaz a megváltottságunkat, amely teljes szabadságelméletünket megszentelheti és megkoronázhatja. Ezért az élet folyamatos tanulás és növekvő szabadság.

A szerző evangélikus lelkész, a Nyugat-békési Egyházmegye esperese

NAPPOS OLDAL

Szerkesztette: BODA ZSUZSA

ŐZ

Őzeket biztosan valamennyien láttatok már, hiszen néha viszonylag közel csipegetik a fűvet az autók vagy a vasúti pálya mentén. Felemelik a fejüket, a távolodó autó vagy vonat után néznek, aztán lehajolnak, és eszegetnek tovább. Ha viszont gyalogos ember közeledik feléjük, már messziről menekülnek. Az őzeket vadásszák, ők pedig nagyon jól tudják, hogy a feléjük tartó ember veszedelmet jelenthet.

Az őz az ország egész területén elterjedt, gyakori állat. Szívesen tanyázik a kis erdőfoltok, nádasok közelében, de megfigyelhetitek őket a nagy legelőkön és a szántóföldeken is. Ősszel és télen kisebb-nagyobb csoportokban mozognak, láttam már hatvan-hetven őzet is együtt. Sokat szenvednek télen a nagy havazások idején, amikor kevés a táplálék, és a gyakran jeges hófelület véresre sebzeti a lábukat. Ilyenkor, de máskor is sok kárt tesznek a faluból elkóborolt kutyák, amelyek üldözik és le is rántják a nagy hóban nehezebben mozgó őzeket.

Az őzek legszívesebben a hajnali és a szürkületi, esti órákban tevékenyek. Naponta több alkalommal táplálkoznak, a köztes időben pihennek, kérődznek.

MESÉLNEK AZ ÁLLATOK

júniusban – többnyire két gidát ellenek. Az őzgidák bundája pettyes, testtömegük csupán másfél kilogramm. Amikor anyjuk lenyalogatta őket, és megszáradtak, nyomban talpra állnak, de az első napokban mozdulatlanul pihennek a fűben. Anyjuk a közelben van, de csak szoptatáskor keresi fel őket.

Ha kirándulás közben egy ilyen, fűben pihenő gida kerül elétek, nem szabad hozzányúlni, megsimogatni, menjetek tovább, mintha észre sem vettétek volna. Ebben az időszakban amúgy is sok ellenségük van, az említett kóbor kutyák, de a róák is sokat elpusztítanak közülük. Később,

Agancsa csak a baknak van. Többégy fejdíszét évente váltja, október végén, novemberben veti le, de az új kezdemény már egy hónap múlva megjelenik, és az agancs tavaszra teljesen kifejlődik. A bakok a júliusi-augusztusi üzekedési időszak előtt letisztítják agancsukat, ágakhoz dörzsölik, hogy az elszáradt bőr leváljon róla. A fácskák vagy a bokrok ágainak hegyi részét egészen fényesre dörgölik. Ha valaki távolabbról nézi, azt hiheti, az őz megmaradott arra a bokorra, és most megbünteti. Az agancs tövi része vastagon gyöngyözött.

Az üzekedés idején a bakok néha kemény harcokat vívnak egymással. A suták – általában májusban vagy

amikor már jól tudnak futni, könnyen elmenekülnek. Ha szeretnétek többet tudni az őzekről, olvassátok el *Felix Salten* örökszép regényét, a *Bambit*. Mesébe bújtatva nagyon sok igazságot találtok benne.

■ SCHMIDT EGON

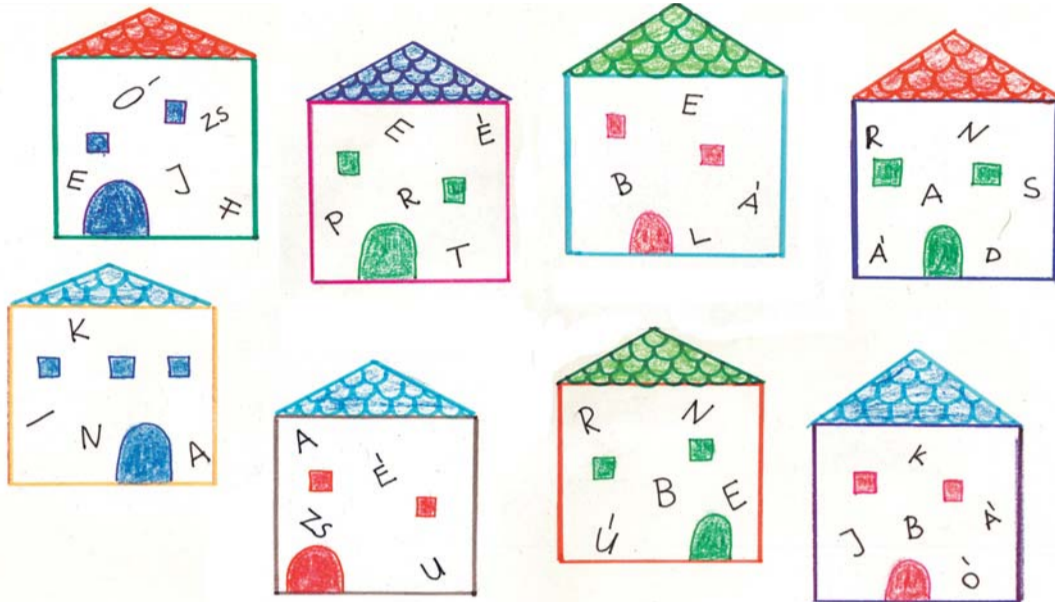
Kérdések:

1. Mit gondolsz, milyen súlyú egy őz-bak?
2. Vajon hányféle növényt fogyasztanak az őzek?
3. Meddig él egy őz?

Válaszok: 1. 20-30 kilogramm; 2. legkérdező; 3. a szomszédoktól. *Valaszok: 1. 20-30 kilogramm; 2. legkérdező; 3. a szomszédoktól.*

Házikók

Ennek a képzeletbeli falunak a házaiban bibliai személyek laktak. A betűket helyes sorrendben összeolvasva megtudhatjátok, melyikben ki. Kössétek össze azokat a házakat, amelyekben testvérek laktak!

Kedves Gyerekek!

► Mostani négyrészes sorozatunk végéhez értünk. A összegyűjtött helyes megfejtéseket küldjétek be szerkesztőségünk címére (Evangélikus Élet szerkesztősége, 1085 Budapest, Üllői út 24.). A borítékra írjátok rá: **Gyermekvár**.

GYERMEKVÁR

4. Albert és Pongrác lovag büszkén mutatta a Salamon királyhoz kötődő rejtvényt megfejtését Könyvmolykó könyvtárosnak.

– Látod, milyen ügyesek voltunk? – kérdezték tőle. – Pedig néhol igen nehéz volt beírni a helyes szót!

– Különösen azon a válaszon gondolkodtunk sokat, amikor kicserélte és magához vette az életben maradt kisgyereket az anya. Nem volt vidám történet, az biztos – mondta Pongrác.

– De Salamon király még ebben a nehéz helyzetben is kapott bölcseséget az Úrtól – tette hozzá Albert. – Bajusz király tekerésén ki a negyedik király, akiről olvashatunk? – kérdezte.

– Heródes. Olvasom is: „Júdea földje és a környező zsidó tartományok Krisztus születése előtt harminchét évvel a római birodalom részei lettek. Egy kormányzó irányította a zsidó népet

sok dologban. A második kormányzó, akit Heródesnek hívtak, királyi címet kapott a római császártól. Az emberek nem nagyon szerették őt.

Uralkodásának vége felé született meg Jézus a júdeai Betlehemben. Amikor néhány nap múlva Heródes palotájába napkeletről bölcsek érkeztek, a király nagyon elcsodálkozott. Az idegenek ugyanis az újszülött zsidó királyt keresték, mert ajándékokat hoztak neki.

Heródes azonnal hívatta a főpapat és írástudókat, hogy megtudja, kiről is beszélnek a messziről jött idegenek. Nem lett boldogabb a válasz hallatán. Megtudta ugyanis, hogy Mikeás próféta már rég megjövendölte az új király megszületését, méghozzá Betlehem városában.

Heródesnek akkor ravasz terv jutott eszébe. Elküldte a napkeleti bölcseket Betlehembe, és azt kérte tőlük, visszafelé mondják majd meg neki, pontosan hol található a csecsemő.

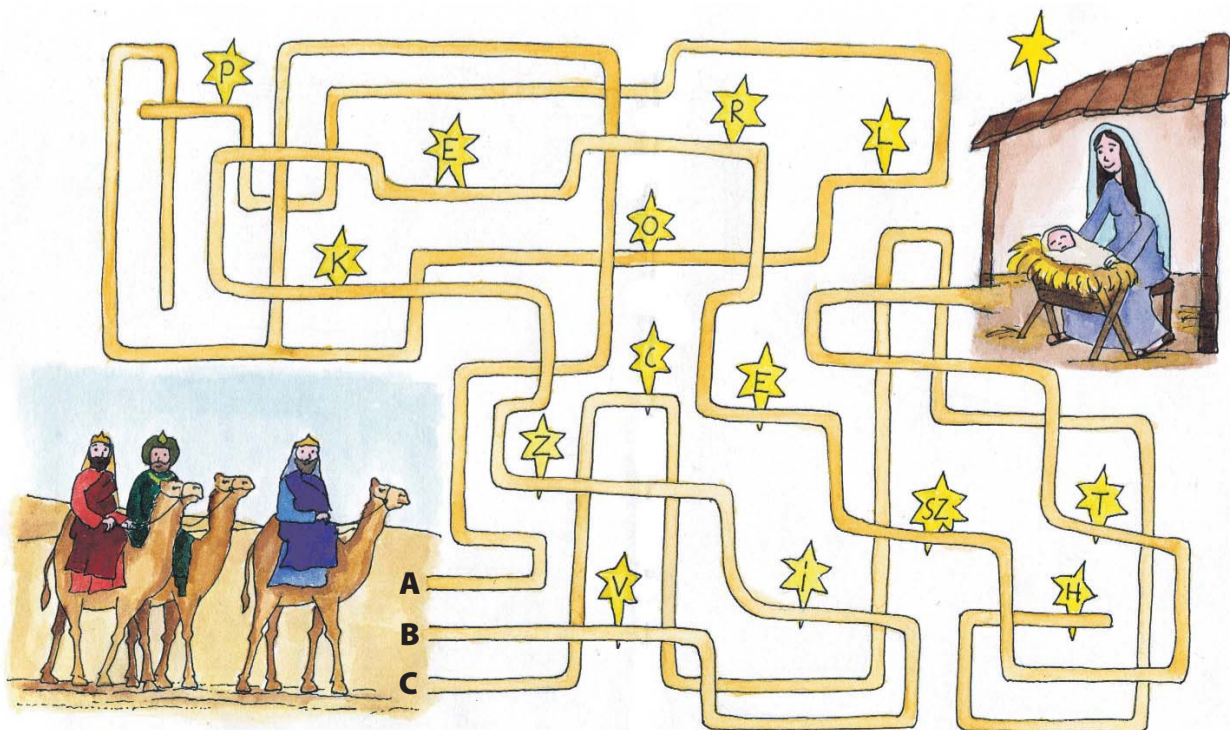
Azt hazudta, hogy ő is ajándékot akar neki vinni.

A bölcseket a csillag el is vezette Jézus jászolágyához, de kerülő úton mentek haza, mert egy angyal ezt parancsolta nekik.

Heródes, amikor rájött, hogy becsapták, szörnyű haragra gerjedt. Bosszúja elől menekült Egyiptomba József és Mária Jézussal. Csak a király halála után tértek vissza Názáretbe.”

– Utána a fia került a trónra, akit szintén Heródesnek hívtak. Az ő uralkodása alatt feszítették keresztre Jézust – egészítette ki Albert a tekerésen leírtakat.

– Az a feladatunk – mondta Pongrác lovag –, hogy megtaláljuk, melyik úton értek a bölcsek a betlehemi istállóhoz. Az úthoz tartozó csillagok betűiből pedig összeolvashatjuk a megfejtést.

Ami jó, azt tartásatok meg

Rendhagyó beszámoló egy nemzetközi konferenciáról

► **Csodálkoztam a kedves figyelmességem, amelyben időnként részesítettek. Megvan-e a repülőjegyem? Kaptam-e visszajelzést a szállásról? Tudom-e, hogyan jutok el a helyszínre? Nem tolokodtak, csak törődtek velem. Vártak a bejáratnál, segítettek regisztrálni, tanácsot adtak, őrizték a csomagjaimat. Ilyesmin csodálkozik manapság az ember. Nem ehhez vagyunk szokva. Először furcsállottam, aztán elkezdett jólesni, majd rábízta magam a kedves, vendégszerető gondoskodásra, és teljes figyelemmel élveztem azt, ami körülöttem történt, és aminek részese voltam. Egy idő után a csodálkozást is abbahagytam, mert megértettem, hogy alapelvük a gondoskodó, szinte kényeztető vendégszeretet. Az Alpha nemzetközi hetén voltam Londonban.**

Az evangélikáció vendégszeretet

Egyik első alapelvük így hangzik: „Az evangélikáció vendégszeretet.” Annak kifejezése, hogy szívesen látott vendég vagy, és mindent megtesznek azért, hogy jól érezd magad. Ez nem reklámfogás. Nem csali, amellyel embereket akarnak becsalogatni a templomba. Ez a magatartás annak a meggyőződésnek a kifejeződése, hogy Isten tárt ajtóval, forró szeretettel várja minden gyermekét. Pont úgy, mint a tékozló fiú apja. Annak, aki közeledik – óvatosan, kétkedve, fáradtan és tépetten vagy nagyon is otthonosan –, meg kell éreznie ezt a hívogató vendégszeretetet. Szívesen látott ember vagy. Nem méregetnek, nem vizsgáltnak, hanem asztalt terítenek neked. Ezért elengedhetetlen része a mi gyülekezeteinkben is gyakorolt Alpha kurzusnak a közös vacsora. Ilyen a mi Istenünk – ezt mutatja meg az érkezőnek a kellemes, otthonos fogadtatás, a nyitott ajtó, a vidám társaság és a terített asztal.

Amolyan képzés volt ez a pár nap Londonban. Megtanították és megmutatták a résztvevőknek, hogy mi csoda, milyen és miért ilyen az Alpha. A hét házigazdája, a kiváló humorú, ragyogó előadó anglikán lelkész azt is elmagyarázta, hogy az Alpha kurzus vacsorái alatt – amelyekkel az alkalmak kezdődnek – tilos hitkérdésekről, gyülekezetről, istenkérdésről beszélni. Csak csevegni szabad. Mindenről, ami történt, ami érdekel. Az istenkérdés lesz majd az este fő témája, de csak később, a kávé utáni csoportbeszélgetéseken.

Ezerkétszáz embert láttak vendégül ezen a minden évben megrendezett nemzetközi héten. Sajnos nem jehytem föl, de úgy emlékszem, negyven-egynéhány országból jöttünk. Jelen voltak közöttünk az egyes országok Alpha-vezetői, delegáltjai, aktivistái és érdeklődői – Ausztráliától Kanadáig, Nigériától Bulgáriáig. És volt egy úgynevezett püspöki ág. Ez azt jelentette, hogy százöt püspök volt a társaságban, nagy többségük Afrikából, Latin-Amerikából és Ázsiából. Azokból az országokból, ahol növekedőben van a keresztény közösség. De voltak püspökök Amerikából és Európából is.

A rendezvényt London püspöke nyitotta meg, aki részt vett a héten, és előadást is tartott. Egy reggeli istentiszteleten fogadta a konferencia püspöki ágát Rowan Williams a

Lambeth Palace-ban, abban a Temze-parti épületben, amely 1200 óta a canterburyi érsekek székhelye. Ha nagyon óvatosan fogalmazunk is, megállapíthatjuk, hogy a hivatalos egyház messze nem zárkózott el ettől a héttől, mint ahogyan az egész Alpha program központja is a hivatalos egyház keretein belül, London belvárosában, a bromptoni Szentháromság-templomban van.

Az evangélikáció személyes találkozás

Istennel való személyes találkozás – ez az Alpha második alapelve. A bromptoni Szentháromság-templomban van egy szobor, alkotója az Alpha kurzusról indult a keresztény élet felé. A szobor a tékozló fiú és az atya találkozását ábrázolja. Végtelen gyengédség árad az atya alakjából, ahogyan magához öleli nagyon fáradt, elesett, ereje végén lévő gyermekét.

Ebben a templomban szervezték meg a hetvenes években az első Alpha kurzusokat azzal a céllal, hogy a keresztény hit alapismereteit elmagyarázzák a gyülekezeti tagoknak, és ezáltal felpezsdítsék a közösség életét.

Nicky Gumbel 1990-ben vette át az Alpha vezetését. Róla érdemes tudni, hogy a családi hagyományt követve ügyvédnek tanult. Bevallottan ateista egyetemistaként azonban az *Újszövetség* olvasása olyan hatást gyakorolt rá, amely az egész életét megfordította. Elkezdett ugyan ügyvédként dolgozni, de teológiát is tanult. Végül ordinált anglikán lelkészként a bromptoni templomban dolgozva ébredt rá arra, hogy az Alpha által gyakorolt, teljesen kötetlen, kellemes, nem hivatalos stílus kiválóan alkalmas arra, hogy megszólítsanak általa teljesen kívülálló embereket, akiknek nincs fogalmuk a keresztény hitről. Olyanokat, akik az utcáról jöttek, és az „alfánál” kell elkezdniük az ismerkedést.

A kilencvenes években, munkája nyomán is, nagy fejlődésnek indult az Alpha, hamarosan túllépte a szigetország határait. A mai napig Nagy-Britanniában 2,5 millió, világszerte pedig 15 millió ember vett részt már Alpha kurzuson. Több magyarországi gyülekezet is rendez Alpha kurzusokat.

Mi is részt vettünk tipikus „alphás” istentiszteleteken ezen a héten. Fontos része az alkalmaknak a bizonygató, amelyben emberek elmondják, hogyan változtatta meg életüket a Jézussal való találkozás. Feltűnő volt, hogy szinte minden megszólalót barátja, ismerőse hívott az Alpha kurzusra. Szinte valamennyien vissza akartak fordulni egy ponton, és szinte mindegyiküket az ott megismert emberek, a közösség tartotta vagy hívta vissza. Azután pedig a legkülönbözőbb formában, de mindannyian átérték Jézus megtartó szeretetének életet változtató, értelmet adó, felemelő erejét. A Szentlélek munkáját, amelyet a mi gyakorlatunkhoz képest gyakrabban és intenzívebben emlegetnek. Miért? – kérdeztük. Nem azért – válaszolták –, mintha fontosabb lenne, mint a Szentháromság másik két személye, hanem azért, mert Krisztus szeretete a Szentlélek által árad a szívünkbe, általa jön létre a kapcsolat Isten és ember között, ő ébreszti a hitet. Ezért hívja sok imádságuk és énekük: Jöjj, Szentlélek!

Az evangélikáció tanítás

Katekézis. Mert tudni kell, mit hiszünk. És mert a legtöbb, szorgalmasan templomba járó ember is igen

gyengén vizsgálna keresztény alapismeretekből. Az Alpha tízhetes kurzusán minden alkalommal egy-egy témát tanulnak és gondolnak át közösen a következő alapkérdések közül: Kicsoda Jézus? Miért halt meg Jézus? Hogyan jutunk hitre? Miért és hogyan imádkozunk? Miért és hogyan kell olvasni a Bibliát? Hogyan vezet minket Isten? Hogyan tudok ellenállni a gonosznak? Miért és hogyan beszéljek másoknak Jézusról? Isten ma is gyógyít? Mi az egyház?

Az alapokról van tehát szó a kérdések és a tartalmak illetően is. Az Alpha csak nagy vonalakban kezdi a tanító lépéseket teszi meg. A többi a helyi gyülekezet dolga. Annál is inkább, mert az Alpha nem gyülekezet, nem mozgalom, nem szervezet, hanem azzal a céllal működik, hogy embereket megismertessen a keresztény hittel, és betagojon a helyi gyülekezetbe. Célja tehát a helyi gyülekezet erősítése. Ez az oka annak, hogy nagyon tág ökumenikus ívelésű. A londoni résztvevők sorában római katolikusok, sőt ortodoxok is a pünkösdi hívőig mindenféle felekezet tagjai jelen voltak.

Tudatos, határozott ökumenikus türelem jellemzi az Alpha szellemiségét.

Nagyon megragadt az emlékezetemben egy példa. Az istentiszteleteken bevett szokás, hogy két-két ember egymás felé fordulva egymásért imádkozik. A mozdulat, amely ezt a tevékenységet kíséri, általában az, hogy az imádkozó a másik fejére teszi a kezét, és így mondja a másik számára hallhatóan az imádság szavait.

Igen hangsúlyosnak éreztem ezt a formát. Elhangzott azonban a figyelmeztetés: bizonyos római katolikus gyülekezetekben érzékenyen reagálnak erre a mozdulatra, mondván, hogy a kézrátétel a pap, sőt a püspök privilégiuma. Semmiképp se ragaszkodjunk ebben az esetben a kézrátétel mozdulatához! Ugyanígy nem foglaltak állást az úrvacsorai tanítás részleteivel kapcsolatban, mivel ebben is mindenkinek a saját gyülekezete, egyháza tanítását kell követnie. Az „alfát” követő tananyag tehát a helyi gyülekezetben, annak tanítása szerint sajátítható el.

Ami jó, azt megtartsátok

Egyik levelében erre biztat Pál apostol: „Mindent megpróbáljatok; ami jó, azt megtartsátok!” (1Thessz 5,21; Károli-fordítás) Miatán átéltem és megvizsgáltam, néhány dolgot el fogok felejteni, magamban át fogok alakítani, ám több fontosat hazahoztam Londonból. Ennek a beszámolóban a végén három elemet szeretnék csak megnevezni.

Jézus szeretete felemelő erő, amely konkrét módon, a mi életünkben hat és nyilvánul meg. Nem kellene erre sokkal jobban számítanunk és róla sokkal erőteljesebben tanúskodnunk?

Keresztény közösségbe tartozni jó. A Krisztust követők társasága, pont azért, mert ő az ígérete szerint közöttük van, vonzó és megtartó közösség. Nem kellene ezt szeretettel, szívéllyel és elfogadással, sokkal erőteljesebben kifejeznünk?

Nálunk divattá vált, hogy bármiféle kezdeményezést bizalmatlan gyanakvással, éles kritikával, lenéző elutasítással, de legalábbis cinikus megjegyzésekkel fogadunk. Azután ostorozzuk egymást és egyházunkat, hogy milyen langyos állóvíz vagyunk. Vajon jól van-e ez így?

■ SZABÓNÉ MÁTRAI MARIANNA

HIRDETÉS

Meghívó kántortovábbképző tanfolyamra és egyházzenei-találkozóra

Konzultáció gyakorló kántoroknak, konferencia egyházzeneészeknek. Helyszín: Kántorképző Intézet, Fót, Berda József u. 3. Időpont: augusztus 21–26. Részvételi díj: 2000 Ft/nap. Jelentkezés és érdeklődés: kantorkepzo@citromail.hu vagy 20/824-2803.

Tervezett programok: orgonaturá – esztergomi bazilika; *Fassang László* improvizációs kurzusa; harmónium – hangszerbemutató és műajánló; százéves a *Keresztyén (Dunántúli) énekeskönyv* – az énekeskönyv-szerkesztés teológiai és gyakorlati szempontjai; a *Szegédanyag a kántori szolgálathoz* gyűjtemény áttekintése – minél több orgonista bevonásával; a nyári tanfolyamok előadóinak találkozója.

Részletes információk: <http://kantorkepzo.lutheran.hu>.

Szeretettel várjuk nem csak az evangélikus egyházzeneészeket!

HIRDETÉS

JÓTÉKONYSÁGI KONCERT GYŐRBE

A győri evangélikus Öregtemplomban június 24-én, pénteken 18.30-kor jótékonyági koncertet ad

a müncheni Christuskirche kórusa

a győri Evangélikus Szeretetház javára.

Műsor: *J. S. Bach, Liszt Ferenc, Francis Poulenc* és más zeneszerzők kórusművei.

Az 1905-ben alapított kórus vezetője *Andreas Hantke*, a bajorországi egyházi-zenei csoport alelnöke.

A belépés ingyenes.

Kérjük, hogy adományainkkal támogassák a szeretetház fejlesztését!

HIRDETÉS

Pályázati felhívás

A Szarvas-Újtemplomi Evangélikus Egyházközség presbitériuma (5540 Szarvas, Szabadság út 70.) pályázatot hirdet a Szarvas-Újtemplomi Evangélikus Szeretintézmények (5540 Szarvas, Szabadság út 70.) intézményvezetői álláshelyének betöltésére.

Az intézményvezető által ellátandó feladatok: az intézményvezető feladatkörét az egyház intézményeiről szóló 2005. évi VIII. tv. 19.§-a határozza meg.

Munkahely: Szarvas-Újtemplomi Evangélikus Szeretintézmények, Szarvas

Pályázati feltételek: a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló I/2000 (I. 7.) SZCSM-rendelet 3. sz. mellékletében meghatározott képesítés; a 257/2000. (XII. 26) korm. rendelet 3.§-ának (3) bekezdése szerinti szakmai gyakorlat; magyar állampolgárság; büntetlen előélet.

Előnyt jelent: hosszabb idejű vezetői gyakorlat; evangélikus egyháztagság; idegennyelv-tudás; B kategóriás jogosítvány; felhasználói szintű számítógépes ismeret.

A pályázathoz csatolni kell: iskolai végzettséget igazoló okiratot; szociálisszakvizsga-bizonyítványt vagy a pályázó nyilatkozatát arról, hogy a kinevezést követő 2 éven belül vállalja a szociális szakvizsga megszerzését; önéletrajzot és részletes szakmai életrajzot; az intézmény vezetésére vonatkozó szakmai programot és szakmai helyzet-elemzésre épülő elképzeléseket; 30 napnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványt; keresztlevelet; lelkészi ajánlást a pályázó gyülekezeti lelkésztől.

A megbízás időtartama: a hatályos egyházi intézményi törvény szerint (2005. évi VIII. tv.).

Az álláshely betölthető: az elbírálást követően, várhatóan 2011. december 1-jétől.

Bérezés: a Kjt. szerint.

A pályázat benyújtásának határideje: 2011. szeptember 15.

A pályázat benyújtásának helye és módja: A pályázatot a Szarvas-Újtemplomi Evangélikus Egyházközség (5540 Szarvas, Szabadság út 70.) címeire 3 példányban (amelyből 2 példányt papír alapon, 1 példányt pedig elektronikus adathordozón), zárt borítékban kérjük benyújtani. A borítékra kérjük ráírni: „Szarvas-Újtemplomi Evangélikus Szeretintézmények”.

A pályázat elbírálásának rendje: az egyház intézményeiről szóló 2005. évi VIII. törvény szerint.

A pályázattal kapcsolatban felvilágosítás kérhető *Laczi Roland* lelkésztől a 20/824-4696-os telefonszámon.

Csurgói emlékezés

A bécsi magyar Európa Klub ötven tagja látogatott a közelmúltban Csurgóra. Az egyesület tagjai között vannak egykori '56-os emigránsok, erdélyi, délvidéki menekültek. Zömmel azok telepedtek meg Bécsben, akiket ott tartott a haza közelsége. Amióta a politikai emigránsok is betehetik lábukat Magyarországra, autóbusszos kirándulásokkal is ápolják a kapcsolatot a szülőfölddel.

A dél-somogyi kisváros református gimnáziumának könyvtárában a magyar emigráció két meghatározó egyénisége került közelebb a látogatókhoz.

A Bázalben élő Kovács Andor, a csurgói járási forradalmi bizottság egykori vezetője, a város díszpolgára, az Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem (EPMSZ) korábbi elnöke a szervezet teljes iratanyagát egykori iskolájában helyezte el. A hatalmas mennyiségű dokumentációból a feldolgozás során meglevő Szépfalusi István evangélikus lelkipásztor gazdag levelezése, fáradhatatlan szervezői-lelkipáncsodozói munkája.

Szépfalusi István (1932–2000) volt az EPMSZ első főtitkára. Az adminisztrációs központ megalakulásától, 1969-től 1981 végéig Bécsben, az ő

Capistrangasse 2. szám alatti lakásán működött a szervezet. Ezt a külhoni küldetést vállalta föl, missziós feladatkörét kiegészítve előbb Ausztria területén és a nyugati magyarság körében szervezett munkával, majd amint lehetett, a lelkesi-szellemi palást köré gyűjtötte az anyaország magyarságának prominens személyiségeit. Azután a hetvenes-nyolcvanas évektől erdélyiekkel, illetve – a bukaresti magyarsággal kiépített kapcsolatai révén – a romániai magyarság került tevékenységének fókuszába.

A csoport nagyobbik fele személyesen is ismerte Szépfalusi Istvánt. Lelkesen idézték meg elkötelezett, következetes, megnyerő egyéniségét. Most már a nagykönyvtár vendégkönyve is őrzi az emléket. Például ezzel a bejegyzéssel:

„Mivel hallottuk, hogy a könyvtárnak sok levéltári forrása van Szépfalusi Istvántól, és én például a tanítványa voltam a bécsi egyetemen, szeretném kifejezni iránta nagy tiszteletemet, akire én és több bécsi társam nagy szeretettel gondol vissza.

Loss Eszter és több bécsi diákja, ismerőse.”

■ DR. HORVÁTH JÓZSEF

Ittész János püspök ebben az esztendőben június 11-ére hívta testvéri találkozóra – házastársaikkal együtt – a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület területén szolgált vagy jelenleg ott lakó nyugdíjas lelkészeket, valamint lelkészözvegyeket. Az egyházkerület győri székházában tartott egyúttel jelent mintegy húsz idős szolgatárs egyházunk jelenlegi helyzetéről kapott tájékoztatást, a közös ebéd elfogyasztása után pedig kötetlen beszélgetés keretében oszthatták meg örömeiket és nehézségeiket a kerület vezetőivel.

■ MENYES GYULA felvétele

Istentiszteleti rend • 2011. június 19.

Szentháromság ünnepe. Liturgikus szín: fehér. Lekció: Jn 3,1–15; Ézs 6,1–13. Alapige: Ef 3,8–12. Énekek: 41., 250.

I., Bécsi kapu tér de. 9. (úrv.) Bencéné Szabó Márta; de. 10. (német, családi) Johannes Erlbruch; de. 11. (úrv.) Bence Imre; du. 6. Horváth-Hegyi Olivér; II., Hűvösvölgyi út 193., Fébé de. 10. (úrv.) Veperdi Zoltán; II., Modori u. 6. de. 3/4 11. Sztojanovics András; Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9. de. fél 10. (úrv.) Fodor Viktor; Csillaghegy-Békásmegyér, III., Mező u. 12. de. 10. (úrv., összegyűlekezés napja) Donáth László; Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér de. 10. Bálintné Varsányi Vilma; Újpest, IV., Lebstück M. u. 36–38. de. 10. Solymár Péter Tamás; V., Deák tér 4. de. 9. (úrv., liturgikus istentisztelet) Gerőfiné dr. Brebovsky Éva; de. 11. (úrv.) Smidéliusz Gábor; du. 6. Gerőfiné dr. Brebovsky Éva; VII., Városligeti fasor 17. de. 11. (úrv.) Pelikán András; VIII., Üllői út 24. de. fél 11. (úrv.) Szabó Bertalan; VIII., Rákóczi út 57/a de. 10. (szlovák, úrv.) Gulácsiné Fabulya Hilda; VIII., Karácsony S. u. 31–33. de. 9. Szabó Bertalan; IX., Gát u. 2. (katolikus templom) de. 11. (úrv., énekes liturgia) Koczor Tamás; du. 6. (vespera) Koczor Tamás, liturgus: Muntag Lőrinc; Kőbánya, X., Kápolna u. 14. de. 10. Benkőczy Péter; Kelenföld, XI., Bocskai út 10. de. 8. dr. Blázy Árpádné; de. fél 11. (úrv.) dr. Blázy Árpádné; du. 6. dr. Blázy Árpád; XI., Németvölgyi út 138. de. 9. dr. Blázy Árpád; Budagyöngye, XII., Szilágyi E. fasor 24. de. 9. (úrv.) Bolba Márta; Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17. de. 10. (úrv.) Keczkó Pál; XIII., Kassák Lajos u. 22. de. 10. Grendorf Péter; Zugló, XIV., Lőcsei út 32. de. 11. (úrv., hatodéves vizsgaistentisztelet) Laszli Beáta; XIV. Gyarmat u. 14. de. fél 10. Laszli Beáta; Pestújhely, XV., Templom tér de. 10. (úrv.) dr. Frenyó V. László; Rákospalota, XV., Régi Főti út. 73. (nagytemplom) de. 10. Ponicás Erzsébet; Rákosszentmihály, XVI., Hősök tere 10–11. de. 10. Fekete Gy. Viktor; Cinkota, XVI., Batthyány I. u. de. fél 11. Vető István; Mátyásföld, XVI., Prodám u. 24. de. 9. Vető István; Rákoshegy, XVII., Tessedik tér de. 9. Nagyné Szeker Éva; Rákoskeresztúr, XVII., Pesti út 111. de. fél 11. (tanévzárat) Nagyné Szeker Éva; Rákoscaba, XVII., Péceli út 146. de. 9. Kovács Áron; Rákosliget, XVII., Gózon Gy. u. de. 11. Kovács Áron; Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3. de. 10. dr. Korányi András; Pestszentimre, XVIII., Rákóczi út 83. (református templom) de. 8. dr. Korányi András; Kispest, XIX., Templom tér 1. de. 10. Széll Bulcsú; XIX., Hungária út 37. de. 8. Széll Bulcsú; Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89. de. 10. Győri János Sámuel; Csepel, XXI., Deák tér de. fél 11. Zólyomi Mátyás; Budafok, XXII., Játék u. 16. de. 10. Solymár Gábor; Budaörs, Szabadság út 75. de. 10. Endreffy Géza; Soroksár, Otthon Közösségi Ház, Sztítás u. 112. du. 2. Győri János Sámuelné; Budakeszi, Fő út 155. (gyülekezeti terem) de. fél 10. (úrv.) dr. Lacknerné Puskás Sára.

Összeállította: BODA ZSUZSA

Evangelikus pünkösdi fesztivál

► Tény, hogy a budai Várnegyedbe a Széll Kálmán tér felől érkezők elsőként az evangélikus templom impozáns épületét pillanthatják meg a Bécsi kapu téren. Mégis merésznek nevezhető lépésre szánta el magát a budavári egyházközség, amikor – Bence Imre esperes-lelkész ötlete nyomán – pünkösdi ünnepnapjaira szabadterre is kívitt rendezvénysorozatot szervezett az idegenforgalmi szempontból különösen is frekvenciált helyszínen.

Az első ízben meghirdetett pünkösdi evangélikus fesztivál valójában már szombaton este kezdetét vette. Ekkor ökumenikus vesperán (zsoltárénekes istentiszteleten) vehettek részt az érdeklődők, Ferenczi Ilona vezetésével. (A református testvéregyház lelkész képviselőjét sajnálatos módon nélkülöző alkalmon Horváth Achilles OFM hirdette az igét.)

Pünkösdi vasárnapján a 11 órakor kezdődött istentiszteleten – amelyen két keresztelőt tette meg ünnepibb a tanévzáró jelzővel is illetett egyúttel – Balicza Iván igazgató lelkész volt az igehirdető. Ezt követően a gyülekezeti teremben és az udvaron közös ebéd marasztalta közösségekben a mintegy másfél száz hívőt, majd a szomszédos Táncsics Mihály utcában felállított színpad volt hivatva – pusztán létevel is – „hirdetni az evangéliumot”. A gépkocsiforgalom elől lezárt hangulatos utcácskában változatos program készíthette megtorpanásra az arra járókat: cser-

kész-néptáncbemutató, a Balicza testvérek jóvoltából fúvószena, majd Róka Szabolcs interaktív mesejátéka fényjelezte felekezetünk nyitottságát.

Miként a parókiaudvarra invitáló kirakodóvásár, illetve a templom előtti játszótér és kézműves-foglalkozás, alapvetően még Stephen Wilson skótduda-bemutatója is inkább

a fesztivál kulturális jellegére utalt. Az este 18 órára hirdetett szabadtéri evangélikus igehirdetésében azonban Bence Imre félreérthetetlenül mutatott rá pünkösdi egyik lényegi üzenetére: hiábavaló erőlködésünk-re. Mert hiába szeretnénk megalkudni az Istennel, hiába szeretnénk a magunk akarata szerint irányítani a sorsunkat, hiába szeretnénk kiszámíthatóvá tenni a jövőt – „a szél ott fúj, ahol akar”. Tanítványokká csak azok lehetnek, akikben Krisztus Lelke munkálkodik.

A szabadtéri színpadon az evangélikus lelkészek alapította Large Room (Tágas Tér) elnevezésű könnyűzenei együttes szolgálata folytatta (és zárta) a pünkösdi biztonyságtételt.

Bár a hétfő délelőtti ünnepi istentisztelet a megszokott rendben zaj-

lott, este hat órára ismét sokakat vonzott a zenés áhítat, a Bán István vezényelte Schütz kórus közreműködésével.

■ TPK

Egy elfeledett magyar protestáns irodalmár

► Igaz, kerek évfordulója most nincs, de június 19-i születésnapján érdemes megemlékezni a 15–16. századi magyarországi humanista, protestáns és világirodalmi hagyományok kiváló ismerőjéről, a jelentős Kőlcsey-kutatóról. A méltatlanul elfeledett Kerecsényi Dezső irodalomtörténész, irodalompedagógusként, a Protestáns Szemle hajdani szerkesztőjeként működött.

Kerecsényi Dezső 1898. június 19-én látta meg a napvilágot a Vas megyei Szentgotthárdon. Tanulmányait először szülővárosában, majd a katonai szolgálat letöltése után, az Eötvös-kollégium tagjaként, a Pázmány Péter Tudományegyetemen, illetve a párizsi Sorbonne-on, a Faculté des Lettres-en végezte.

Magyar irodalomtörténetből doktorált. Magyar–német szakos középiskolai tanári oklevéllel a zsebében nagy nevű iskolák tanára lett. Először a Pápai Református Kollégiumban, majd tíz esztendőn át a Budapesti Evangélikus Gimnáziumban, a híres „Fasorban” tanított. Mindezek után a fővárosi Állami Középiskolai Tanárképző Intézet Gyakorlógimnáziumában működött vezetőtanárként, a Pázmány Péter Tudományegyetemen magántanári képesítést szerezve pedig a Humanizmus és reformáció a XVI. századi magyar irodalomban tárgykör elő-

adója lett, és kinevezést kapott a debreceni Tisza István Tudományegyetemre.

Kerecsényi Dezső aktív pedagógiai munkássága mellett – többek között Jékely Zoltánnal, Kolozsvári Grandpierre Emillel, Sötér Istvánnal, Szentkuthy Miklóssal, Szerb Antallal, Weöres Sándorral – alapítója volt a Mikes Kelemen Akadémiának, valamint a Magyar Irodalomtudományi Társaságnak. Felelős szerkesztője volt a kor egyik ismert folyóiratának, a Protestáns Szemlének. Irodalomtörténész, esszéírói munkásságáért 1941-ben Baumgarten-díjjal részesült, miként ugyanebben az évben Reményik Sándor és Tompa László erdélyi költők.

A középiskolai reform során jelentős része volt a gimnáziumok magyar nyelvi és irodalmi tanterveinek elkészítésében; Áprily Lajossal, Vajthó Lászlóval több tankönyvet szerkesztett a protestáns gimnáziumok számára. Kezdeményezésére lettek az irodalomtanítási tanterv részévé a kortárs irodalom jeles alakjainak művei. Kerecsényi Dezső szerint a magyar irodalom a szolgálatteljesítés irodalma, összenőtt a nemzeti lét ügyével. „Olyan nemzet, mint a magyar, amelynek irodalma meg-megújuló emlékezéssel utal a valamikori nagyságra, bensőségesebben éli át irodalom és élet kapcsolatát, mint azok, akikben az emlékezés nem telíti így a lelkeket” – vallotta.

Egyik példaképe, akiről könyvet is írt, Kőlcsey Ferenc volt. Jelentősek Kőlcsey életművével és korszakával kapcsolatos vizsgálatai.

Kritikusként a kortárs magyar irodalom és irodalomtörténet-írás értékeire is felhívta a figyelmet, kritikái, bírálati és

esszéi többnyire a Századok, az Irodalomtörténet és a Protestáns Szemle lapjain jelentek meg.

1942-ben a Magyar Tudományos Akadémia tagjává választották, azonban munkássága nem teljesedhetett ki, azt a szörnyű világháború félbeszakította. Fasizmusellenessége, családféltése és a létbizonytalanság miatt elmenekült a fővárosból Péterhegyre, de hamarosan ott is kezdett sűrű lenni körülötte a levegő. Nyilas zaklatások, feljelentések keserítették életét, s ezeket már nem tudta feldolgozni, végül agyvérzést kapott.

Kerecsényi Dezső így emlékezett rá: „Nem aknaszilánk, nem golyó, nem éhség, nem gázkamra ölte meg, de mégis a háború áldozata volt. Akik ismerték, jól tudták, mit szenvedett, látva, várva és átélve az eseményeket. Tudós volt, de azok közül való, akik nem fordulnak el a világtól...”

Kerecsényi Dezső nyughelye a szlovéniai, péterhegyi temetőben található. Halálának hatvanötödik évfordulója – tavaly – óta pedig márvány emléktábla őrzi emlékét Pápan, a Református Kollégium Gimnáziumában. ■ KERECSÉNYI ZOLTÁN

A második szereplő nélkül

A napokban jelent meg a hír, hogy a legnagyobb közösségi oldal, a Facebook ugyan továbbra is töretlenül növekszik, az Egyesült Államokban, illetve Kanadában és az Egyesült Királyságban azonban veszített felhasználóinak a számából. Míg az USA facebookozóinak száma 155,2 millióról 149,4 millióra csökkent, addig a kanadaiak „csak” 1,52 millióval, a Brit-szigetek lakói közül pedig mindössze 100 ezerrel kevesebben látogatják az oldalt. Eközben a *Socialbakers* statisztikája alapján a Facebook magyar látogatóinak a száma meghaladta a 3,3 milliót, amely a hazai internetezők több mint 53 százaléka.

A magyarok fele facebookozik, akár ennyi is lehetne a hír röviden. Az internetpenetráció 50 százalékának elérése után a Facebook bevallása szerint is érezhetően megtorpan a növekedés üteme az egyes országokban, míg a fenti statisztika alapján azokon a területeken, ahol a közösségi oldal a legregebb óta van jelen, akár vissza is fordulhat. A jelenleg 700 milliós taglétszám azonban még így is könnyen elérheti majd az egymilliórdos szintet. Az izgalmas kérdés viszont az, hogy azok, akik otthagyták a közösségi oldalt, merre tekintenek.

Ha beleolvasunk pár marketing-könyvbe, akkor előbb-utóbb szembe-

EGYHÁZ ÉS VILÁGHÁLÓ

Rovatgazda: Nagy Bence

találkozunk azzal a tétellel, hogy minden piaci szegmens lényegében kétszereplős. Ha azt mondaná valaki, hogy Coca-Cola, akkor valószínűleg a legtöbbet rávágnák, hogy Pepsi. Ugyanakkor jelentős részesedéssel bíró harmadik kólamárkát már nehéz lenne találni. A második helyezés elérő terméknek ugyanis rem egyszerű dolga van, mindössze el kell érnie azokat, akik valamilyen okból nem szimpatizálnak az első helyen álló termékkel.

Viszont ha valaki azt mondja nekünk, hogy Facebook, akkor mit felelhetünk rá, ki a második? Az *iWiW* jelenleg már nem válasz, az újítások felfedezéséért felelős „korai elfogadók” csoportja nem megy vissza olyan helyre, ahol már járt, így a legnagyobb magyar közösségi oldal látogatói számának a csökkenése folytatódni fog. Nem úgy tünnek, hogy más közösségi oldal felvenné a versenyt a Facebookkal, amelynek a felhasználói felülete és interakciós designja kimagasló.

A Facebookot otthagyo korai elfogadók valószínűleg szétszóródnak a tematikus – és többnyire okostelefonnal is jól használható – oldalakon. A városban járva a *Foursquare-re* (<http://4sq.com>) jelentkeznek be, amellyel megosztják ismerőseikkel, hogy hol is tartózkodnak éppen; ha filmet néznek, akkor a *Miso* (<http://gomiso.com>) alkalmazásával tudatják ezt a barátaikkal; ha meg néhan írná támad kedvük, akkor azt vagy a *Twitteren* (<http://twitter.com>), vagy a *Tumblr*en (<http://tumblr.com>) teszik. Ez a tendencia valószínűleg erősödni fog a jövőben, a nagy átfogó rendszerek helyett célszerszámokat fogunk használni.

Persze nem temetni jöttem a Facebookot, hanem dicsérni. Végre van egy felület, amelyen egy helyen nagy tömegű ember érhető el, még az egyházak számára is. A hazai növekedés nem áll meg, a késői többség és a lemaradók most vagy még később veszik csak birtokba. Azonban könnyen lehet, hogy a Facebook utáni korszak már a kisebb és egy megadott tartalom köré szerveződött oldalakra fog szólni. Akárhogy lesz is, úgy fest, hogy most érdemes erőket csoportosítani egy nagy látogatottságú Facebook rajongói oldal kialakítására.

■ NAGY BENCE

– Julcsi! Gyerekek, nem láttatok Julcsit?

Szokásos körutamon, mikor is csoportról csoportra vándorolva gyűjtöm össze az óvodásokat a bibliai foglalkozáshoz, bejárva az épület minden folyosóját, Julcsiék terméhez érkeztem. Pontosabban az öltözőhöz, hiszen most ébredtek, ezért mindenki itt nyüzsög. A kicsik ügyetlenkednek a cipők felhúzásával, van, aki csak álomittas szemekkel ücsörög a padon. Gittárral a hátamon állok az ajtóban.

Megszokott csütörtök délutáni szertartás ez, az ott dolgozó felnőttek tudják, hogy jövök, szinte automatikusan sietnek a segítségemre. Az óvó néni egy kislány haját fésüli a tükkör előtt, copfját erősen tartva keresi az én bárányomat.

– Julcsi! Gyerekek, nem láttatok Julcsit?

Haj

– Az előbb még itt volt – mentegétozik. Közben – magával húzva a copfos fejet – benéz az öltöző másik részébe is, szólogatva az elveszettet.

A szerencsétlen kislány, akit cibál magával, csak némán pillog felfelé, pedig akkor már én is látom, amit az óvónő még mindig nem: hogy ő Julcsi. Nyitom a számat, hogy szóljak, de a többiek megelőznek:

– Ott van előttem! – kiáltják nevetve, kórusban.

Az óvó néni is nevet, összevissza puszilgatja Julcsit, aki szintén kuncogni kezd. Mulatságos, hogy nem vették észre, pedig itt volt. Mindenki vidám lesz hirtelen.

– Látod, csak egy haj voltál nekem – mondja az óvó néni.

Julcsi hajgumit kap a copfjára, megyünk az órára a többiekkel együtt.

Már a biciklimen ülök, amikor újra eszembe jut ez a történet. Isten számára arcok vagyunk, nevek és sorsok. Pedig milyen könnyű lenne személytelenül bannia velünk, mint egy nyájjal, egy néppel, egy gyülekezettel. Vagy mint egy hajjal. De neki nemcsak az vagyunk, hanem arc, név és sors. És ha olykor azt hisszük, hogy – elveszetségünk miatt – mégis olyanok vagyunk számára csupán, mint egy haj, akkor megtaláltságunk, arcunkba nézésének öröme legalább ilyen vidám, mint ez az óvodai nevetés.

Örülök, hogy Isten számára nem csak egy haj vagyunk. Ugyanis teljeseen kopasz vagyok.

■ KOCZOR TAMÁS

Pünkösdi LVSZ-ülés Genfben

Genfben ülésezett június 9. és 14. között a Lutheránus Világszövetség (LVSZ) negyvennyolc tagú tanácsa. Az ülés legfontosabb feladata a 2012-től 2017-ig terjedő időszak stratégiájának elfogadása volt. A június 11-én – egy tartózkodás mellett – megszávozott javaslat egyik előterjesztője *Fabiny Tamás* volt.

Az Északi Evangélikus Egyházkerület püspökét tavaly nyáron választották az LVSZ egyik alelnökévé; a képen balra *Munib Younan* LVSZ-elnök, szentföldi püspök.

■ JUSSI RYTKÖNEN, felvétele

HIRDETÉS

A Csillaghegyi Evangélikus Egyházközség szeretettel hívja híveit és barátait június 19-ére, az összegyülekezés napjára a békásmegyéri evangélikus templomba (1038 Budapest, Mező u. 12.). Dél előtt 10 órakor a tanévzáró istentiszteleten *Donáth László* prédikál. Délután nyárköszöntő kerti mulatságot tartunk sok zenével. Ezen a napon zárjuk be a *Gaál József, Gábor Magda, Nagy Sándor, Sulyok Gabriella* és *Tenk László* képzőművészek munkáit bemutató kamarakiállítását.

A Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Presbitériuma átérezve hazánk nehéz gazdasági helyzetét csatlakozik azokhoz az egyéni és közösségi kezdeményezésekhez, amelyek célja a nyomasztó államadósági teher csökkentése. Ehhez a maga részéről úgy kíván hozzájárulni, hogy a hívei adományából és saját forrásaiból két mentőautót vásárol az Országos Mentőszolgálat részére, összesen mintegy 50 millió forint értékben. Erre a célra várja a felajánlásokat az **MEE 11707024-20478070** számú számlájára, „Mentőautó” jelzéssel.

Evangélikus istentisztelet a Magyar Televízióban

Június 26-án, vasárnap 11 órától az előző napi püspökiktatási istentiszteletet láthatjuk felvételtől a Magyar Televízió m1 csatornáján a győri Öregtemplomból. Igét hirdet *Szemerei János* püspök.

HIRDETÉS

Meghívó

Az Evangélikus Hittudományi Egyetem június 24-én, pénteken 14.30-kor tartja tanévzáró istentiszteletét és ünnepi ülését a budapest-zuglói evangélikus templomban (Budapest XIV., Lőcsei út 32.). Az istentisztelet igehirdetői szolgálatát *dr. Korányi András* végzi. Az ünnepi ülés rendezte: megnyitás, rektori beszéd, diplomaosztás, habilitációs oklevél átadása, jubilánsok köszöntése, bejelentések, *Himnusz*. Közreműködik *dr. Finta Gergely* (orgona), az egyetem liturgikusének-szemináriuma, valamint fúvóegyüttese. Az énekkart *Wulfné dr. Kinczler Zsuzsanna* vezényli. Az offertórium a Dr. Solyom Jenő Alapítvány javát szolgálja.

Ünnepünkre szeretettel meghívjuk.

Dr. Szabó Lajos rektor

HIRDETÉS

A Női Missziói Szolgálat idén is meghirdeti nyári konferenciáját egyedülálló szülőknél és gyermekeiknél. Az alkalom témája:

Szeretettel szolgáljatok!

Időpont: július 17–24. Helyszín: Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központ, Révfülöp. Részvételi díj: 22 000 Ft.

Jelentkezni június 20-ig lehet a következő elérhetőségeken: *B. Pintér Márta*, 1085 Budapest, Üllői út 24., marta.pinter@lutheran.hu, 20/824-2791.

HIRDETÉS

Az Evangélikus Hittudományi Egyetem a 2011/2012. tanév őszi szemeszterétől *akkreditált pedagógus-továbbképzési programot* hirdet *Teológiai továbbképzés egyházi iskolákban és óvodákban dolgozó pedagógusok részére* címmel. *Jelentkezési határidő: 2011. szeptember 9.* Bővebb információ és letölthető jelentkezési lap a <http://teol.lutheran.hu> címen (Képzések/Pedagógus-továbbképzés). Evangélikus Hittudományi Egyetem, 1141 Budapest, Rózsavölgyi köz 3. Telefon: 20/824-6399; 1/469-1050. Fax: 1/363-7454.

HIRDETÉS

Az Evangélikus Rádiómisszió műsorai

Szeretettel ajánljuk rádióműsorainkat, melyek országszerte tíz regionális adón, valamint a Kossuth rádióban hallhatók. Rádiós partnereink többségének adása on-line is hallgatható a világ bármely pontján.

Műsoraink rövidített, szerkesztett változata letölthető honlapunkról is. Ezek a néhány perces beszélgetések nemcsak személyes lelki épülésünket szolgálhatják, de bibliaórák, ifjúsági órák keretében meghallgatva a gyülekezeti szolgálatban is felhasználhatók.

A *Missziói percek* a Kossuth rádióon kéthetente hétfőn 13.30-kor kezdődő *Evangélikus félóra* című műsorban hangzik el.

A műsor után, 14.00–16.30 között várjuk hívását a 1/402-1769-es telefonszámon. Ekkor elmondhatja észrevételét, a rejtvényre adott megfontolását, vagy megoszthatja munkatársunkkal lelki problémáját. Ha a vonal foglalt, kérjük, hagyjon üzenetet az üzenetrögzítőn!

Kossuth rádió – FM 107,8 MHz; MW (középhullám) 540 kHz
www.mr1-kossuth.hu

Regionális rádióadók számára készül hetente a *Lélekhangoló*, az Evangélikus Rádiómisszió félórás műsora.

BUDAPESTI RÁDIÓK

- Civil Rádió – FM 98: Budapest és környéke; egyórás műsor; páratlan hét vasárnap 8 óra (*Evangélikus óra* című műsor); ismétlés: aznap 22.00 óra; telefon: 1/489-0999; www.civilradio.hu
- Rádió 17 – FM 96,8: Budapest és Pest megye; szombat 9.30 óra; ismétlés: szombat 23 óra; vasárnap 9.30; hétfő 23 óra; www.radio17.hu

VIDÉKI RÁDIÓK

- Régió Rádió 1485 – középhullám, 1485 kHz: Baranya, Tolna déli, Bács-Kiskun délnyugati része és Horvát-Baranya; vasárnap 8.30; www.regioradio1.hu
 - Torony Rádió – FM 94,4: Békés és környéke (30 km-es körzetben); hétfő 10 óra; www.toronyradio.hu
 - Tenkes Rádió – FM 88,6: Siklós és környéke; vasárnap 6 óra; <http://tenkesradio.hu>
 - Vörösmarty Rádió – FM 99,2: Székesfehérvár és környéke; vasárnap 8.08; www.vorosmartyradio.hu
 - Corvinus Rádió – FM 104,6: Sopron és környéke (körülbelül 100 km-es körzetben); havonta egyszer, kedd 20 óra után; www.corvinusradio.hu
- KERESZTÉNY RÁDIÓK
- SZENT ISTVÁN RÁDIÓ: Eger – FM 91,8; Sátoraljaújhegy – FM 90,6; Hatvan – FM 94,0; Miskolc – FM 95,1; páratlan hét szombat 15.30 (*Ökumené – Testvéregyházak félórása* című műsor); ismétlés: másnap 9.05.
 - Európa Rádió: Miskolc, Záhony – FM 90,4; Mezőkövesd – FM 102,1; Kisújszállás – FM 103,2; hétfő 14 óra (*Határtalan* című műsor); ismétlés: hétfő 23 óra; www.refradio.eu
 - Sion Rádió: Beregszász; www.refradio.eu/radio/sion

Várjuk észrevételeit! Ossza meg velünk személyes hit- és életpaszte-latait!

E-mail címünk: evmis@lutheran.hu.

Látogasson el honlapunkra: <http://misszio.lutheran.hu>.

Töltse le az adásban elhangzott beszélgetéseket, jegyzeteket, archív felvételeket, igehirdetéseket, iratmissziós anyagokat, és tájékozódjon kiadványainkról!

HÍREK, HIRDETÉSEK

HIRDETÉS

A Balatonboglári Evangélikus Templom Alapítvány kuratóriuma megköszöni mindazoknak, akik 2009. évi adójuk 1%-át alapítványunknak ajánlották fel. A befolyt 21 807 forintot gyülekezeti kirándulásra használtuk fel.
Madarász Istvánné, a kuratórium elnöke

HIRDETÉS

Óvodapedagógusi állást hirdet meg a Szentendrei Evangélikus Zenei Óvoda szeptember 1-jei kezdéssel. Érdeklődni *Horváth-Hegyi Olivér* lelkész-nél lehet (20/824-2789, oliver.horvath.hegyi@gmail.com). A szakmai önéletrajzot és a lelkési ajánlást a 2000 Szentendre, Bükkös part 2. címre kérjük eljuttatni személyesen vagy postai úton. Határidő: június 22.

50 ÉVE HARANGÖNTÉS
ÖRBOTTYÁNBAN
GOMBOS MIKLÓS
ARANYKOSZORÚS
HARANGÖNTŐMESTER

Kiváló magyar szakemberek által készített, külföldön is elismert magyar termékeket gyártunk a harangokkal kapcsolatos bármely munkához.

Referencia: www.harangontes.hu.

Levél cím: 2162 Örbottyán, Rákóczi u. 121.
Mobil: 30/948-9575, fax: 28/361-770.
E-mail: gombosmi@harangontes.hu.

APRÓHIRDETÉS

Templomok, templomtornyok felújítása, villámvédelem kiépítése. 29 év referenciával. Bede László, 30/943-5089.

EVANGÉLIKUS ÉLET. ÉLED. ÉLED?

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy *Zátonyi János* evangélikus lelkész június 10-én, életének 63. évében elhunyt. Felejthetetlen halottunktól június 20-án 13.30-kor veszünk búcsút a szarvasi Ótemplomban. Az urna elhelyezésére szűk családi körben kerül sor. A kegyelet lerovását egy szál virággal kérjük.

A gyászoló család

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Ajánló a rádió és a televízió műsoraiból június 19-étől június 26-áig

VASÁRNAP	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA
<p>8.00 / Civil Rádió <i>Lélekhangoló</i> Az Evangélikus Rádiómisszió összeállítása (on-line adás: www.civilradio.hu)</p> <p>9.03 / PAX <i>Csukás Istvánnal Vámos Miklós beszélget</i></p> <p>10.00 / Duna Tv <i>Evangélikus istentisztelet közvetítése Hosszifaluból</i> Igét hirdet Török László lelképásztor</p> <p>11.30 / m1 <i>200 éves a Deák téri evangélikus templom</i> (ismétlés: 14.30 / m2)</p> <p>12.05 / Duna Tv <i>Élő egyház (vallási híradó)</i></p> <p>21.25 / Duna Tv <i>Lélek Boulevard</i> Rúzsa Magdi énekes</p>	<p>9.00 / m1 <i>Balaton nyár</i></p> <p>12.05 / Bartók rádió <i>Bravissimo</i> Benne: Bach: esz-moll prelúdium és fuga a Wohltemperiertes Klavier I. kötetéből</p> <p>13.30 / Kossuth rádió <i>Erős vár a mi Istenünk!</i> Az evangélikus egyház féléórása</p> <p>19.42 / Kossuth rádió <i>Csillagváró. Részletek a Makám együttes lemezéről</i></p> <p>20.10 / m1 <i>Zimmer Feri (magyar vígjáték, 1997) (89')</i></p> <p>21.00 / Duna Tv <i>Titkok gyermeke (belga-francia játékfilm, 2006) (92')</i></p> <p>21.45 / m1 <i>Tűnt idők mozija</i> A bódétól a filmpalotáig</p>	<p>10.00 / Bartók rádió <i>Hang-fogó. Benne: Mendelssohn: Három zsoltár Op. 78.</i></p> <p>13.27 / Bartók rádió <i>Kertesi Ingrid és a Weiner-Szász Kamaraszimfonikusok hangversenye</i> Benne: Bach: 51. kantáta (részlet)</p> <p>18.20 / m2 <i>1100 év Európa közepén</i> Háromszék és Kovászna</p> <p>21.00 / Duna Tv <i>A gyertyák csonkig égnek (magyar játékfilm, 2005) (89')</i></p> <p>21.05 / m1 <i>Szakíts helyettem</i> Bókay János vígjátékának tévéadaptációja</p> <p>23.05 / Duna Tv <i>A magyar dzsessz ünnepe 2011 (magyar koncertfilm)</i></p>	<p>13.30 / Kossuth rádió <i>„Tebenned bíztunk eleitől fogva...”</i> A református egyház féléórása</p> <p>14.35 / Kossuth rádió <i>Tér-idő</i> A mindennapok kémiája</p> <p>15.30 / Duna TV <i>Beavatás. Czákó Gábor televíziós esszéje</i></p> <p>18.00 / Bartók rádió <i>Liszt városai – Doborjántól Bayreuthig. Genf</i></p> <p>19.45 / PAX <i>A Deák téri evangélikus múzeum (ismeretterjesztő film)</i></p> <p>22.40 / Duna Tv <i>Magyarok a balkáni háborúban (magyar dokumentumfilm-sorozat) 1. rész</i></p> <p>23.40 / Kossuth rádió <i>Kapcsoló könyv. Lapok a francia-magyar történelemből</i></p>
CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
<p>9.00 / m2 <i>Kerekek és lépések (magyar ismeretterjesztő sorozat)</i></p> <p>9.35 / m2 <i>Tűskevár (magyar ifjúsági tévéfilmsorozat, 1967) (29')</i> 1. rész</p> <p>12.55 / m2 <i>Balaton nyár</i></p> <p>14.05 / Duna Tv <i>Arc-vonások</i> Rátai Dániel informatikus</p> <p>16.30 / Filmmúzeum <i>Két féliadó a pokolban (magyar filmdráma, 1961) (123')</i></p> <p>18.10 / m2 <i>1100 év Európa közepén</i> Gyergyó</p> <p>19.30 / Kossuth rádió <i>Vacka Rádió (folytatásos mese)</i></p>	<p>13.51 / Bartók rádió <i>50 éves a debreceni Bartók Béla nemzetközi kórusverseny</i> Benne: Tóth Péter: Ave verum corpus Orbán György: Lauda Simon</p> <p>14.00 / Bartók rádió <i>A hét zeneszerzője: Johannes Brahms</i> Ünnepi és emlékbeszéd – vegyes kar bibliai szövegekre</p> <p>16.20 / Duna Tv <i>Építészeti XXI. Csontos János építészeti műsora</i></p> <p>17.25 / Duna II. Autonomia <i>Lyukasóra (irodalmi műsor)</i></p> <p>20.10 / m1 <i>Osztrigás Mici</i> A szolnoki Szigligeti Színház előadása felvételről</p> <p>20.30 / Duna Tv <i>A magyar szabadság napja</i> Élő közvetítés Gödöllőről</p>	<p>8.00 / Duna Tv <i>Az Ótestamentum</i> Orcád veritékével</p> <p>9.45 / m2 <i>Magyarország nemzeti parkjai. A Fertő–Hanság Nemzeti Park</i></p> <p>10.00 / Duna Tv <i>Duna-party</i> Közvetítés a Március 15. térről</p> <p>12.05 / Duna Tv <i>Isten kezében</i></p> <p>12.40 / Duna Tv <i>Etno Klub</i> Vendég: Muzsikás együttes</p> <p>13.25 / m1 <i>Delta (tudományos magazin)</i></p> <p>15.30 / Kossuth rádió <i>Magyarországról jövők</i></p> <p>23.00 / m1 <i>A Bíró Eszter Quintet koncertje</i></p>	<p>6.00 / Bartók rádió <i>Muzsikáló reggel. Benne: vasárnapi orgonamuzsika</i></p> <p>10.00 / m1 <i>Református magazin</i></p> <p>10.25 / m1 <i>Református ifjúsági műsor</i></p> <p>11.00 / m1 <i>Evangélikus püspöktitkás (ismétlés: 13.50 / m2)</i></p> <p>11.30 / Duna Tv <i>Balassagyarmat kincsei</i></p> <p>15.05 / Bartók rádió <i>Musica Sacra (egyházzenéi magazin)</i></p> <p>16.04 / Kossuth rádió <i>Disputa</i> Korok, emberek, történetek</p> <p>21.20 / m2 <i>Akusztik</i> Molnár Ferenc Caramel</p> <p>23.30 / m1 <i>A kanyaron túl (magyar film, 2001) (104')</i></p>

Új nap – új kegyelem

Vasárnap

Ki vádolná Isten választottait? Isten az, aki megigazít. Róm 8,33 (Jer 50,20; Jn 3,1–8/9–15; Róm 11,32/33–36; Zsolt 111) Ki ne érezte volna még, hogy van oka félni: a haláltól, az Isten elé állástól, attól, hogy minden tettünkről számot kell adni? Nincs nap, hogy ne tennénk, mondanánk, gondolnánk olyat, amiért Isten jogos büntetése utol ne érhetne. Semmiféle magyarázkodás vagy kimosakodás nem lehetséges a szent Isten előtt. Amikor Pál levelét olvasuk, ne sajnáljuk az időt nagy ívű gondolatmenetének aprólékos megértésére! Hozzánk szól az idők távolán át: ne félj, mert Isten választotta, szeretett gyermekeket megigazított vagy. Nem magunkért, hanem a Megváltó véérért kapjuk meg a kegyelmet. Amelyből akár ma, a vasárnapi úrvacsora vételekor is részesedhetünk.

Hétfő

Keresztelő János így prédikált: „Akinek két ruhája van, adjon annak, akinek nincs, és akinek van ennivalója, hasonlóan cselekedjék.” Lk 3,11 (Zsolt 22,27a; Jer 10,6–12; Péld 11,24–31) Fogyasztói társadalom, pénzahajászó világ, gyűjtögető és közben tékozló emberiség, hát még mindig nem értjük? Akinek kettő van, az már van annyira gazdag, hogy adhat belőle! Annak, akinek egy sincs! Akinek van ennivalója mára, az már megkínálhat belőle valakit, aki éhezik. Akinek van honnan töltekeznie, lelki ereje, békéje, vigasztalása van az Istentől, az adjon annak, akinek ez hiányzik. Aki hallotta az evangélium jó hírét, vigye el, adja tovább. Ma sem prédikálna mást Keresztelő. Adni – hiszen nekünk bőségesen adatik Isten atyai kezéből!

Kedd

Segítsd meg népedet, áldd meg örökségedet, légy pásztora, és gondozd örökke! Zsolt 28,9 (Mt 20,34; Ézs 43,8–13; Péld 14,29–34) „Úgy éld az életedet, hogy az emberek kérdezzenek, s a kérdésre adott válasz Jézus legyen!” Ember, közösség, felekezet, nép Isten segítségével, áldásával olyan ajándékot kap, amelyet nem tarthat meg magának. Mi, evangélikusok is könyvtárnyit írhatunk megtartatásunkról majd ötszáz évvel ezelőtt indult reformációnk alkalmából. A személyes tanúságtétel semmi mással nem ér fel. Kérni, majd a kapott áldást és vezetést megtapasztalva továbbadni a hitet, hogy van megtartó Úr e világban. Éhezik és szomjaznak az igazságot az emberek. Ami rajtunk áll: mondjuk el, hogy van pásztorunk, és a nyájába mindenki betérhet.

Szerda

Megmenekül mindenki, aki segítségül hívja az Úr nevét. Jól 3,5 (ApCsel 4,12; ApCsel 17,16/22–34; Péld 15,13–18) Pünkösdi ígére ismerhetünk a profétánál. Életünk legnehezebb szakaszaiban érezhetjük meg a legerősebben az Isten segítségét. Ezt nagyon közeli, átél tapasztalatból mondom. Még akkor is ott van és működik, amikor nem „látjuk”, és éppen nem úgy történik valami, ahogyan kértük tőle. Akkor is velünk van, ha már feladtuk a dolgot, vagy kétségbeesésünkben elfordultunk tőle. Sőt akkor tud csak igazán ránk cáfolni, amikor kishitűségünk dacára mérhetetlen szeretettel készíti el az utat! Hogy dicsőségének fénye annál jobban felragyogjon. Kívánom, hogy mindenki élje át, milyen az, amikor Isten felnyitja a szemünket, kiárasztja Lelkét, és megmutatja kegyelme, szeretete mélységét, nagyságát.

Csütörtök

Keressétek először Isten országát és igazságát, és ezek is mind ráadásul megadatnak nektek. Mt 6,33 (Zak 1,3; Ef 4,1–7; Péld 16,1–9) A Hegyi beszédnek Isten gondviseléséről szóló szakaszából való az ige. Ráadásul... ha ezt és ezt megvásárolod, megkapsz valamit, amire az égvilágon semmi szükséged nincs. Világunk így működik... Ám Isten itt is mást ad, más utat mutat: ha őt, országát keresem, „ráadásul” megkapok – mindent. Nem a vackot, a szemetet, a selejtet, hanem mindent, amitől értékes, szép, teljes, igényes, emberi lehet az életem. Amire testemnek, lelkemnek, emberi lényemnek szüksége van. Ő tudja a legjobban, mire, és azt megadja.

Péntek

Az Úr szemei áttekintik az egész földet, és ő megmutatja erejét azoknak, akik tisztá szívvél az övét. 2Krón 16,9a (Mt 10,19; Lk 1,57–67/68–75/76–80; Péld 16,18–33) Olvasom: az „Úr szeme” a népnyelvben – különösen Szeged vidékén – a felhők közül kis helyen kilátszó ég. Szentháromság-ábrázolásokon a teremtő és gondviselő Atyaisten jelképe az Isten szeme. Barokk templomokban gyakori az oltár fölött megjelenő háromszögben is. Isten jelenlétének kifejezése fontos az ember számára: hogy az Úr gondviselését, oltalmát, erejét a hívő mindenkor magának tudhatja.

Szombat

Veled voltam mindenütt, amerre csak jártál. 2Sám 7,9 (Jn 14,9; Jn 14,7–14; Péld 17,1–17) „És hogyha néha-néha győzők, / Ő járt, az Isten járt előttem, / Kivonta kardját, megelőzött” – mondja egy huszadik századi, hitért küzdő, Istennel és az Istenéért harcoló zseni, *Ady*. Felismerése az örök hívő felismerés: az Isten velünk van, ott van, ahol mi vagyunk. Nem lehetünk olyan mélyen, sem olyan távol, olyan magasban vagy annyira elbújva, hogy ránk ne találjon, értünk „le ne hajoljon”. A Dávidnak tett ígéret Jézusban így lett a miénk: „...*íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.*” (Mt 28,20)

■ KÖHÁTI DOROTTYA

Evangélikus Élet – A Magyarországi Evangélikus Egyház hetilapja

E-mail: evelet@lutheran.hu • EvÉlet on-line: www.evelet.hu, www.evangelikusélet.hu

Hirdetésfelvétel: hirdetes@evelet.hu

Szerkesztőség: 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-1108; 20/824-5519, fax: 1/486-1195.

Szerkesztőségvezető: Boda Zsuzsa (zsuzsa.boda@lutheran.hu). Szerkesztőségi titkár (előfizetési és hirdetési ügyek referense): Vítális Judit (judit.vitalis@lutheran.hu).

Főszerkesztő: T. Pintér Károly (karoly.pinter@lutheran.hu). Olvasószerkesztő: Dobsonyi Sándor (sandor.dobsonyi@lutheran.hu). Korrektor: Sinkáné Zombory Katalin (katalin.zombory@lutheran.hu). Tervezőszerkesztő / EvÉlet on-line: Nagy Bence (bence.nagy@gmail.com). Rovatvezetők: Boda Zsuzsa – Új nap – új kegyelem (zsuzsa.boda@lutheran.hu), Hafenscher Károly – Régi-új liturgikus sarok (hafo@lutheran.hu), Kendeh K. Péter – Oratio oecumenica (peter.kendeh@lutheran.hu), Véghelyi Antal – A vasárnap ígéje (antal.veghelyi@lutheran.hu).

Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu) 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-5478, 1/486-1228; 20/824-5518;

fax: 1/486-1229. Felelős kiadó: Kendeh K. Péter (peter.kendeh@lutheran.hu).

Nyomdai előállítás: Konsilo Kft. (1022 Budapest, Tapolcsányi u. 6.). Felelős vezető: Nagy Zoltán.

Árusítja a kiadó és a Magyar Posta Rt. (ÜLK) INDEX 25 211, ISSN 0133-1302

Előfizethető közvetlenül a kiadónál vagy postautalványon. Az előfizetési díj beföldön (illetve Románia és Szlovákia területén) negyed évre 3250 Ft, fél évre 6500 Ft, egy évre 13 000 Ft, európai országba egy évre 43 800 Ft (168 euró), egyéb külföldi országba egy évre 51 200 Ft (196 euró). Csak a minden hónap 15-ig beérkező lemondásokat tudjuk az azt követő hónap elsőjével törölni, ellenkező esetben még egy hónapig jár az újság. Beküldött kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Az adott lapszámba zánt kéziratokat a megelőző hét csütörtökéig kérjük leadni! A hétfő délutáni lapzártakor kizárólag a hét végi eseményekkel összefüggő (és a szerkesztőséggel előzetesen egyeztetett) írásokat tudjuk figyelembe venni. Az e-mailben küldendő kéziratokat az evelet@lutheran.hu, a hirdetéseket a hirdetes@evelet.hu címre várjuk.

